

Κυριακάτικη

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

Α' ΕΚΔΟΣΗ

30 ΙΟΥΝΙΟΥ 1996 Περίοδος Β' • Αρ. φύλλου 961 • Δρχ. 200

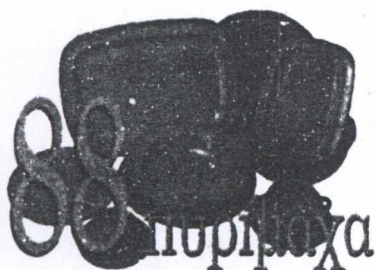
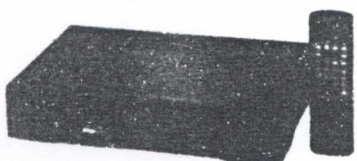

ΠΟΛΙΤΙΚΗ 2, ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ 14-15, ΚΟΣΜΟΣ 20, ΤΕΧΝΗ 41, ΡΕΠΟΡΤΑΖ 62, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ 74, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ 82

**ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕ
3 ΕΚΠΑΝΣΕΙΣ**

FILMNET

ΣΗΜΕΡΑ ΤΟ 2^ο ΚΟΥΠΟΝΙ

Ένα πυρίμαχο σερίτσιο 88 ιερμακών
με 3 βιβλία συνταγών της
«ΜΟΝΤΕΡΝΑΣ ΚΟΥΖΙΝΑΣ» σάς
περιμένουν σήμερα στο ΕΥΛΟΝ

**ΠΩΣ ΘΑ ΑΠΟΚΤΗΣΕΤΕ ΤΗΝ
ΑΝΘΡΩΠΙΑ ΤΗΣ ΟΠΕΡΑΣ**

Βρείτε σήμερα στο ΕΥΓΛΩΝ το ειδικό
έντυπο ταχυπληρωμής. Λεπτομέρειες
για την παραλαβή
των 30 CD
στη **ΣΕΑ. 49**

ΣΤΟ ΝΗΜΑ ΜΕ ΑΓΚΑΘΙΑ!

ΣΗΜΙΤΗΣ - ΑΚΗΣ:
ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΠΡΑΞΗ
ΣΤΟ ΘΡΙΛΕΡ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΓΕΣΙΑ

■ Μόνος εναντίον όλων
ο πρωθυπουργός βαδίζει
για την ηγεσία του ΠΑΣΟΚ

■ Ο Α. Τσοχατζόπουλος επιμένει στη διαρκία και στην κομματική παράδοση

Τις πιο κρίσιμες ώρες του βιώνει το ΠΑΣΟΚ καθώς οι διαδικασίες εκλογής του νέου αρχηγού του δοκιμάζονται από ένταση που απειλεί ακόμη και με διασπαση. Οι δύο διεκδικητές της προεδρίας Κ. Σημίτης και Α. Τσοχατζόπουλος εκλέγονται σήμερα από το σώμα του 4ου Συνεδριου, που εμφανίζεται διχασμένο ως την τελευταία στιγμή. Οι χθεσινές ομιλίες επίλεκτων στελεχών του κινήματος (Γερ. Αρσένης, Παρ. Αυγερινός, Β. Παπανδρέου, Γ. Παπανδρέου κ.ά.) φόρτισαν το ήδη ταπεινό κλίμα, προειδάζοντας για την τελική σύγκρουση των δύο μονομάχων, που κορυφώθηκε με τις βραδινές δευτερολογίες τους. Καθώς αμφότεροι επιμένουν στις επιλογές τους, στους διαδρόμους του Ολυμπιακού Σταδίου κυκλοφορούν ήδη σενάρια που συναρτούν το τελικό αποτέλεσμα της σημερινής ψηφοφορίας με το ενδεχόμενο ανάδειξης νέου πρωθυπουργού ή ακόμη και πρόωγων εθνικών εκλογών.

Όμως η Άννα είναι αλλού

**Τώρα η Emirates ενώνει
την Αθήνα με τη Μελβούρνη...**

Η βελτιωμένη ως η καλύτερη επιλογή του κόσμου στις ματιανές
πτήσεις εγκαταλείπει τη γηραιά Αθήνα. Μελβούρνη μέσω Dubai
2 φορές την εβδομάδα με το νεοσύστατο Boeing 777

THE FINEST IN THE SKY

[illegible]

2

Κυριακάτικη

ΚΥΡΙΑΚΗ 30 ΙΟΥΝΙΟΥ 1996
ΣΥΝΑΞΗ ΤΩΝ 12 ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ, ΜΕΣΑΝΥΧΤΑ
ΑΝΑΤΟΛΗ 8.05' ΔΥΣΗ 20.52'
ΣΕΛΗΝΗ 14 ΗΜΕΡΩΝ

Ελιδοδοείκτης

ΠΟΛΙΤΙΚΗ Η μάχη της λίστας. 481 υποψήφιοι για 180 θέσεις στην Κ.Ε. του ΠΑΣΟΚ 4... Οι βραχνές ομιλίες του ΟΑΚΑ 6... Μερώνυχτα παρασκηνίου. Ακαδημίας, Ομήρου, Βαλαωρίτου 8... Ομαδική ψυχοθεραπεία. Ένας ψυχίατρος παρουσιάζει το πορτρέτο του συνεδρίου 10... Τι είδε ο κινέζος ρεπόρτερ 12... Πολιτικά παρασκήνια 14-15... Ο Μ. Εβερτ χαράζει τη στρατηγική του με το υπελεκοντρόλ 18...

ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΡΙΑΝΤΗΣ: «Το τέλος και το εσάει» 15... ΜΑΡΙΑ. ΚΟΠΠΑ: «Η ανύπαρκτη αλβανική δημοκρατία» 36... Τ. ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ - ΧΑΡ. ΤΣΑΡΔΑΝΙΔΗΣ: «Προβλήματα και οι προοπτικές των Σκοπίων» 60...

ΠΕΡΙΣΤΕΙΕΣ Ο «Απίλας» πρωθυπουργός 20... Η ειρήνη στο ράφι, το Μεσανατολικό στον αέρα 22-23... Σήμερα ο Γέλτσιν, αύριο ο Λέμπενι 24... Ίδια κόλπα στις εκλογές της Βοσνίας 26... Η Κίνα βρυχάται 28... Τα σκάνδαλα δεν ρίχνουν τα ποσοστά του Κλίντον 31... Ο Μπούτρος Γάλι απηγά την Ουάσιγκτον 32-33...

ΡΕΠΟΡΤΑΖ Η Αννούλα του ΠΑΣΟΚ βγαίνει από την αφίσσα και πάει στη Μητρόπολη 62... Ανδρέας, ο Κορίνθιος. Ανέκδοτες επιστολές του Ανδρέα της παρανομίας 63... Ένα επίδομα διηγείται την οδύσσειά του 66... «Κόκκινοι» στη θέση του Κόκκινου. Οι 5 υποψήφιοι για την προεδρία του Αρείου Πάγου 68...

ΠΟΡ Ο «τίγρης» δεν μένει πια εδώ. Ο Πρέσβης μετακομίζει στην Ιταλία 74-75... Ένας τρελός τρελός τελικός. Γερμανία και Τσεχία, δεύτερος γύρος 76-77... Η ΕΡΤ παρωδεί το EURO '96 78... Ρετζιάς και Σχογιάκοβιτς, προϊόντα του μάρκετινγκ 79...

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ Τρία αγκόδια για την οικονομική πολιτική μετά το συνέδριο 82... Δύο γραμμές άμυνας της δραχμής εναντίον των κερδοσκοπών 83... Απελευθερωμένος... Ιούλιος. Τι αλλάζει από αύριο στις μεθώσεις 84... Το ΟΑΚΑ πονάει, η Σοφοκλέους αναστενάζει 86-87... Οι εταιρείες δεν ασφαλίζουν τα εξοχικά! 88...

ΕΠΙΣΤΗΜΗ Αυλαία στις γενικές εξετάσεις 95...

Ε Ν Ο Ε Τ Α

Κυριακή **Ε** ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Φαμέγκο στο Ηράκλειο χορεύει ο Joaquín Cortés

info ΠΑΡΑΘΥΡΟ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Υπολογιστές και TV: Δύο σε ένα!

ΕΠΤΑ ΗΜΕΡΕΣ **ΕΝΤΟΣ & ΕΚΤΟΣ**

Εντός: προγράμματα της TV, γέση, σπίτι, υγεία, ψυχαγωγία. Εκτός: Προτάσεις εξόδου και φυγής.

Του ΓΙΑΝΝΗ ΚΑΒΑΝΤΖΗ

Φήερετ με κάλπες

Των ΣΤΡΑΤΗ ΛΑΡΕΛΛΗ
ΤΑΣΟΥ ΠΑΠΠΑ

Από το αποτέλεσμα του 4ου συνεδρίου του ΠΑΣΟΚ θα καθοριστεί όχι μόνο η πορεία του κόμματος αλλά και ολόκληρης της χώρας, αφού είναι πολύ πιθανό να μπούμε σε εκλογική τροχιά.

Στην ομιλία του ο γραμματέας του ΠΑΣΟΚ Κ. Σκανδαλίδης ζήτησε να αποφασιστεί το συνέδριο ενάντιση της τετραετίας. Ωστόσο, στους διαδρόμους του ΟΑΚΑ διατυπώνονται - συχνά και για λόγους κινδυνολογίας - τρία σενάρια που ενδεχομένως, δείχνουν» εκλογές:

1 Ο Κ. Σημίτης εκλέγεται πρόεδρος με οριακό ποσοστό και σκέπτεται εκλογές το φθινόπωρο, προκειμένου να αναβαπτιστεί στη λαϊκή επιθυμία, να παραμερίσει τη «τυφή» και συνασπισμένη κοινοματική αντιπολίτευση και να προχωρήσει σε «καθαρές» κυβερνητικές λύσεις.

2 Ο Α. Τσοχατζόπουλος εκλέγεται πρόεδρος, ο Κ. Σημίτης παραιτείται και ο Γερ. Αρσένης, ο οποίος αναλαμβάνει εντολή σχηματισμού κυβέρνησης, αδυνατεί να πάρει ψήφο εμπιστοσύνης. Πάλι εκλογές.

3 Ο Γερ. Αρσένης παίρνει ψήφο εμπιστοσύνης, αλλά σχεδιάζει εκλογές για λόγους ανάλογους με του σεναρίου Νο1. Για τον Κόστα Σημίτη η παραιτήση από τη θέση του

πρωθυπουργού, αν πιπθεί στο συνέδριο, είναι μονόδρομος. Η υπαναχώρησή του θα πληγεί καίρια την εικόνα του. Θα γίνει η χλεύη των πολιτικών αντιπάλων του στη Βουλή και τις πλατείες. Σ' αυτή την περίπτωση, «νομιμοποιείται» ο Μ. Εβερτ και τα άλλα κόμματα να τον λοιδορούν εξωραϊζοντας τον «ως πρωθυπουργό που δεν τον αναγνωρίζει το μισό κόμμα του». Κάτω απ'

Η επιχειρηματολογία των αντιπάλων του Κ. Σημίτη σε πολλά σημεία είναι προδήλως σκαληνή. Εγκαλούν τους εκσυγχρονιστές και τον Κ. Σημίτη για αλλοίωση των πατριωτικών χαρακτηριστικών του Κινήματος, για καλυμμένη νεοφιλελευθερη πολιτική στην οικονομία, για υπονομιευση της σοσιαλιστικής φυσιογνωμίας του κόμματος, αλλά δεν δίνουν να τον βγάλουν από τη θέση

φραστής του μισού ΠΑΣΟΚ. Απευθύνθηκε στη συνείδηση του κόμματος συμπεριλαμβανοντας στην πρόταση του για το ηγετικό σκηνικό (μέσω του Κ. Κουλούρη) και τον Κ. Λαλιώτη, τον οποίο προορίζει για τη θέση του αντιπροέδρου. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο Κ. Λαλιώτης έγινε το «μήλον της έριδος» και για τα δυο στρατόπεδα. Προσπάθησαν να τον ρυμουλκώσουν προς τις θέσεις τους, εκτιμώντας ότι μπορεί να επηρεάσει μια κρίσιμη μάχη συνεδρίων στην αποφασιστική ψηφοφορία.

Το σχέδιο Τσοχατζόπουλου, αν ο Κ. Σημίτης παραιτηθεί, προβλέπει χωρίς βεβαιώς να ομολογείται την πρωθυπουργοποίηση του Γερ. Αρσένη.

Ο κ. Τσοχατζόπουλος έχει δημοσίως δεσμευθεί ότι αν εκλεγεί πρόεδρος δεν θα διεκδικήσει και το αξίωμα του πρωθυπουργού. Ανοίγει κατά συνέπεια ο δρόμος για την τρίτη λύση. Πιθανότερος υποψήφιος φέρεται ο Κ. Αρσένης.

Αυτό όμως θα προκαλέσει μεγάλης έντασης εντάσεις. Ήδη ο Ε. Γιαννόπουλος έσπευσε να ισορροπήσει εξ υπαρχής μια τέτοια προοπτική με τη δήλωσή του:

«Εγώ κυβέρνηση Τσοχατζόπουλου στήριζω. Κυβέρνηση Αρσένη όμως δεν στήριζω».

Τις απόψεις Γιαννόπουλου χαρακτήριζαν «λογικές» πολλοί εκσυγχρονιστές. Είναι λοιπόν εξαιρετικά ισχυρό το ενδεχόμενο η κοινοματική κρίση να μεταφερθεί σε κυβερνητική κρίση, αν φυσικά το προεκτεθεί σε σενάριο ορακωδών.

ΠΑΣΟΚ. Με δεδομένες τις θέσεις των Κ. Σημίτη και Α. Τσοχατζόπουλου, το συνέδριο είναι πιθανό να οδηγήσει σε προεκλογική τροχιά

αυτές τις συνθήκες, η εκλογική απίσχυση του ΠΑΣΟΚ πρέπει να θεωρείται δεδομένη, ενώ ο στόχος της εξάντλησης της τετραετίας φαντάζει ανέφικτος.

Η έντονη κοινοματική αντιπαράθεση κατεδείξε με τον πιο καθαρό τρόπο ότι ο πρωθυπουργός είναι μόνος εναντίον όλων. Είναι χαρακτηριστικό ότι από τα λεγόμενα ιστορικά στελέχη μόνο ο Ε. Γιαννόπουλος συμμερίζεται απολύτως τη στρατηγική του πρωθυπουργού. Εάν άλλη πλευρά συσπειρώνεται ένα ιερόκλειο μεν, υπολογιστικό όμως μπλοκ δυναμικών που δεν υποδέχεται κατ' ανάγκην τη λογική του Α. Τσοχατζόπουλου, σημαίνει ότι ο Κ. Σημίτης έχει την παντοδυναμία του πρωθυπουργού.

του πρωθυπουργού!

Πάντως, απευθυνόμενοι στο συναίσθημα των συνεδριών και αναφερόμενοι συχνά στις παρακαταθήκες του νεκρού ηγέτη και στο έργο του Γ. Γεννηματά κατορθώσαν να διεμβολίσουν την οδό των «γεννηματικών».

Η σοβαρή, συγκροτημένη, χωρίς ακρότητες και με θεωρητικές απαιτήσεις ομιλία του Ακ. Τσοχατζόπουλου δημιούργησε πολύ καλές εντυπώσεις. Ήταν ένας άλλος Ακ. όπως παραδέχονταν πολλοί συνέδριοι. Ο υποψήφιος πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ δεν μπηκε στη λογική της πολωσης, αλλά δεν αρνήθηκε να σπρώξει το γάντι που του πέταξε ο αντιπάλός του. Ήταν αποφασιστικός, ενωτικός και επιχειρησε να λειτουργήσει ως εκ-

Φανερές και κρυφές επαφές σε γραφεία, σε σπίτια και σε ταβέρνες, με στόχο την εκλογή της Κ. Επιτροπής και την τελική επικράτηση

Ο πόλεμος της λίστας

Των ΣΤΡΑΤΗ ΛΙΑΡΕΛΛΗ
ΤΑΣΟΥ ΠΑΠΠΑ

Την ίδια ώρα που εντός και εκτός συνεδρίου κορυφώνεται η σύγκρουση για τη μοναδική πρώτη θέση του ΠΑΣΟΚ, στους διαδρόμους του Ολυμπιακού Σταδίου βρίσκεται σε εξέλιξη η (επίσης σκληρή) μάχη για τις 180 πρώτες θέσεις του Κλήματος. Η μάχη για τον έλεγχο της νέας Κεντρικής Επιτροπής.

Από την Παρασκευή το βράδυ άρχισαν στους χώρους του συνεδρίου να κυκλοφορούν οι περιβόητες λίστες των εκλεκτών της μιας και της άλλης πλευράς, καθώς και των συνεργαζόμενων πορώνων. Υποψηφιότητα έδωσαν τελικά 481 σύνεδροι (430 άνδρες και 51 γυναίκες). Οι επίσημες θέσεις όμως είναι μόνο 180 (150 τακτικά μέλη, 30 αναπληρωματικά)...

Στις λίστες όλων των κομματικών κέντρων, πάντως, υπάρχουν κοινά ονόματα (κυρίως πρωτοκλασάτων στελεχών). Αυτό γίνεται γιατί και' αρχές επιχειρούν όλες οι πλευρές να διακρίνουν τις συμμαχίες τους. Παράλληλα, επιδιώκουν να επιδείξουν έναν κομματικό πλοοραλισμό, ενώ προσπαθούν να ενεργοποιήσουν και τα αρνητικά αντανάκλαστα των συνεδριών. Ο Κώστας Λαλιώτης, ο Κώστας Σκανδαλίδης και ο Απόστολος Κακλαμάνης είναι, για παράδειγμα, τα πρόσωπα που σπρίζονται απ' όλες τις πλευρές.

Βέβαια, στην κάθε πλευρά παρατηρείται και το φαινόμενο του αποκλεισμού που στην κομματική «αργκό» αποκαλείται «κόψιμο». Πρόκειται για εσωτερικές αντιθέσεις που ενδηρούν στα επιμέρους

ρεύματα και έχουν να κάνουν κυρίως με προσωπικές αντιπαλοότητες.

Με δεδομένο ότι κάθε σύνεδρος μπορεί να ψηφίζει μέχρι 60 υποψηφίους (το 40% των μελών της Κεντρικής Επιτροπής), η κάθε πλευρά (αποβλέποντας στην πλειοψηφία της Κ.Ε., δηλαδή τα 78 μέλη) προωθεί δύο ή τρεις λίστες. Επιχειρούν δηλαδή να «σπάσουν» τις λίστες, ώστε να εκλέξουν περισσότερα από 60 μέλη της Κ.Ε.

Συνήθως, τα κριτήρια που επιλέγονται είναι είτε γεωγραφικά (ψηφίζουν άλλη βόρεια οι σύνεδροι της Β. Ελλάδας και άλλη οι σύνεδροι της Ν. Ελλάδας) είτε «κλαδικά». Είαι, διαμορφώνονται λίστες των συνδικαλιστών των στελεχών, της αυτοδιοίκησης, των συνταξιούχων κ.λπ.

Η «σκληρή λίστα»

Πάγια πρακτική αποτελεί και η διαμόρφωση «σκληρής λίστας». Δηλαδή, ενώ προωθείται ένας κατάλογος 100 στελεχών που «δέχεται» επιμέρους πρωτοδοτήσεις, περί τα 20 στελέχη συμμετέχουν σε όλες ανεξαιρέτως τις επιμέρους λίστες. Πρόκειται για τα ηγετικά στελέχη της κάθε πλευράς, τα οποία πρέπει να βγουν «αγλά» σε ψήφους για λόγους γοήτρου και εντυπώσεων.

1 Τα προσκείμενα στον πρωτοπορούντο στέλεχη αποφάσισαν να μην έχουν «σκληρή» λίστα, σε μια προσπάθεια να εκλέξουν όσο το δυνατόν περισσότερα μέλη της Κεντρικής Επιτροπής.

• Στον ευρύ κατάλογο των εκσυγχρονιστών πρωταγωνιστεί, φυσικά, το στενό επιτελείο του Κώστα Σημίτη, που είχε την ευθύνη της πορείας προς το συνέδριο (Β. Πα-

πανδρέου, Θ. Πάγκαλος, Π. Αυγερινός, Στ. Μανίκας, Χρ. Πρωτόπαπας, Μ. Παπαϊωάννου, Θ. Τσουκάτος). Περιλαμβάνονται ακόμη οι Κ. Λαλιώτης, Κ. Σκανδαλίδης, Απ. Κακλαμάνης, Γ. Παπανδρέου, Ε. Γιαννόπουλος, Στ. Τζουμάκας.

• Από τους υπουργούς δεση έχουν οι Δ. Ρέππας, Γ. Παπαντωνίου, Κ. Γεϊτονας, Αλ. Παπαδόπουλος, Χ. Καστανίδης, Κ. Σφυρίου, Θρ. Παπαδέλλης, Στ. Μπένος, Α. Παπαδόπουλος, Γ. Πασκαλίδης, Α. Φούρας, Χρ. Πάχτας, Αλ. Μπαλίδας, Μ. Χρυσόχοϊδης, Γ. Δρυς, Α. Κανελλόπουλος, Μ. Λουιάκης, Ελ. Παπαζώνη.

• Από τα μέλη της σημερινής Κεντρικής Επιτροπής, από την ομάδα Σημίτη πρωτοδοτούνται οι Μ. Νεονάκης, Γ. Νικολάου, Μ. Σιαουράκης, Γ. Θωμάς, Δ. Θάνος, Τ. Μανιτέλης, Χρ. Πολυζωγόπουλος, Δ. Κοτσάλης, Γ. Κουτσούκος, ενώ στους βουλευτές που είναι ήδη μέλη της Κ.Ε. περιλαμβάνονται στις λίστες του Κ. Σημίτη οι Β. Μολαΐσης, Χρ. Σμυρλής, Α. Αποστολίδης, Ν. Αλευράς, Β. Αργύρης, Στ. Γιατρός, Β. Κεδικογλου, Δ. Σωτηρόπουλος, Θ. Χατζημικαλάκης.

• Εξάλλου πρωτοδοτούνται και οι φιλοσημιτικοί βουλευτές Στ. Σουμάκης, Γ. Ζαφειρόπουλος, Θ. Κολιπάνης.

• Οι εκσυγχρονιστές θα ψηφίσουν και κάποια κομματικά στελέχη, τα οποία δεν είναι τώρα μέλη της Κεντρικής Επιτροπής όπως οι Β. Κόκκος, Δ. Καρόσης, Γ. Λαϊσάκης, Γ. Εξάρκος, Μ. Σκοιναράκης, Γ. Χαριστάκης, Α. Παπαδόπουλος, Π. Λοτσίκος, Στ. Μικαλάκης, Α. Κατσιαντώνης, Κ. Νικολαράκης, Γ. Φλωρίδης, Ι. Πανοπούλου, Ν. Σαλαγιάννης, Ε. Μόσιαλος και Α. Μαρκογιαννάκης.

• Στον κατάλογο του Κ. Σημίτη περιλαμβάνονται και οι συνεργάτες του Χρ. Βερελής και Γ. Πανταγιάς. Τέλος, από τους συνδικαλιστές, οι κ.κ. Μπάκολης, Μανιάτης, Κολάς, Γρίδας, Χρονόπουλος και η Πόπη Τσουκάτου.

Τρεις κατάλογοι Ακη

2 Το στρατόπεδο του Ακη Τσοκατζόπουλου προωθεί τρεις καταλόγους υποψηφίων.

Στον πρώτο συγκαταλέγονται όλα τα κορυφαία ιστορικά στελέχη που τάχθηκαν σαφώς η απορρητώς με την αποψη περί διακριτών ρόλων η που, εν πάση περιπτώσει, δεν εκτέθηκαν με φιλοσημιτικές θέσεις. Πρόκειται για τους Γερ. Αρσένη, Χρ. Παπουτση, Α. Κακλαμάνη, Α. Πεπονη, Γ. Κατσιφάρια, Κ. Παπούλια, Α. Λιβανη, Γ. Σουλδάκη και Κ. Καλήρη.

• Στην ίδια λίστα «χωράνε» και οι Κ. Λαλιώτης και Κ. Σκανδαλίδης, αν και αυτοί οι δυο (ιδιαίτερως ο απερχόμενος γραμματέας) αναμένεται να ψηφιστούν από ένα ευρύτερο φάσμα δυνάμεων.

• Στη δεύτερη «σκληρή» λίστα ανήκουν ο' άλλους βρίσκονται και οι Γ. Δασκαλάκης, Μ. Δασκαλάκης, Α. Κοτσάκης, Π. Οικονόμου (θα σπριζτεί και από την ομάδα Αρσένη), Γ. Κατσιμπαρόνης, Γ. Χαλαμπίδης, Γ. Μωραΐτης, Γ. Αναμερίτης, Μ. Αρσένη, Τ. Παπατση, Γ. Αγορίστης, Α. Λαλιώτης, Γ. Μαγκριώτης, Θ. Παπαγεωργίου (οργανωτικό), Θ. Παπαγεωργίου (αγροτικό), Γ. Παναγιωτακόπουλος, Γρ. Νίκης, Ν. Λιάλιος, Σ. Αποστολόπουλος, Κ. Μπακιρτζής, Α. Τσιόλας, Μ. Γκιβάλος, Β. Χωροφός, Μ. Κυριακόπουλος, Ν. Αθανασάκης, Π. Λαμπρού, Τ. Αντωνίου, Τ. Χατή-

ρης, Τ. Παππάς, Γ. Σμπώκος, Χρ. Κισκύρα, Η. Κονιόπουλος, Χρ. Λιακόπουλος, Μ. Θωμά, Α. Καραράς, Δ. Τζουβάνος.

• Κυκλοφορεί ακόμη και μια τρίτη πιο «χαλαρή» λίστα υποψηφίων προσκείμενων στον Α. Τσοκατζόπουλο (Δ. Βασιλειάδης, Γ. Γαμβρίλης, Π. Βουρνάς, Μ. Παπασιταύρου και ο Σ. Βαλυράκης). Για να έχει τύχη όμως όποιος στεγάζεται ο' αυτήν, πρέπει η επιτροπή του κ. Τσοκατζόπουλου να ξεπεράσει τις προσδοκίες των επιτελών του. Ο κ. Τσοκατζόπουλος είναι επίσης υποχρεωμένος, στη βάση της συμφωνίας του με τον κ. Αρσένη, να πρωτοδοτήσει και κάποια στελέχη που κινούνται στο μήκος των απόψεων του Γερ. Αρσένη, τα οποία για να εκλεγούν στην Κεντρική Επιτροπή χρειάζονται βοήθεια από συμμαχικές δυνάμεις. Υπάρχει, κατά συνέπεια, ο κίνδυνος διαχύσης των δυνάμεων. Σίενοι συνεργάτες του Ακη πάντως ισχυρίζονται ότι «επειδή η περίπτωση δεν υπάρχει γιατί το μπλοκ είναι συμπαγές και θα κινηθεί συντεταγμένα».

3 Στη λίστα του Γερ. Αρσένη συμμετέχουν και οι Γ. Καψής, Ν. Κατσέλη, Μ. Μπειτινιώτης, Δ. Πιπεργιάς, Σ. Σπαθής, Δ. Μπένος, Ν. Γαλανός, Κ. Ασκούνης, Γ. Κοτρίνιος, Ν. Λάζαρη, Δ. Βουνάτος, Χρ. Κοκκινοβασιλίδης, Σ. Παπαθεμελής, Ν. Ακριτίδης, Δ. Γεωργακόπουλος, Γ. Μαρκάκης, Ν. Λαμπάδης, Π. Οικονομίδης, Δ. Σαρρής, Α. Τσώλης, Χρ. Βούζας.

4 Λίστα όμως διακινεί και ο Γιώργος Παπανδρέου. Εγγράφονται ο' αυτήν πολιτικοί φίλοι του υπουργού Παιδείας, που ψηφίζουν όμως διαφορετικά πρόσωπα για πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ. Είναι οι Θ. Κασιανέδης, Γ. Παϊδάκης, Δ. Παλαιοδόπουλος, Ε. Καφανιάρης, Θ. Πετιοάνικος και Α. Χρυσανθάκος.

481 υποψήφιοι για τις 180 θέσεις της Κ.Ε.!

Τα τελικά χτυπήματα του Σαββάτου ήταν τα πιο οδυνηρά...

4 ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΠΑΣΟΚ Ωρε μπδέν

Των ΣΤΡΑΤΗ ΛΙΑΡΕΛΗ
ΤΑΣΟΥ ΠΑΠΑ

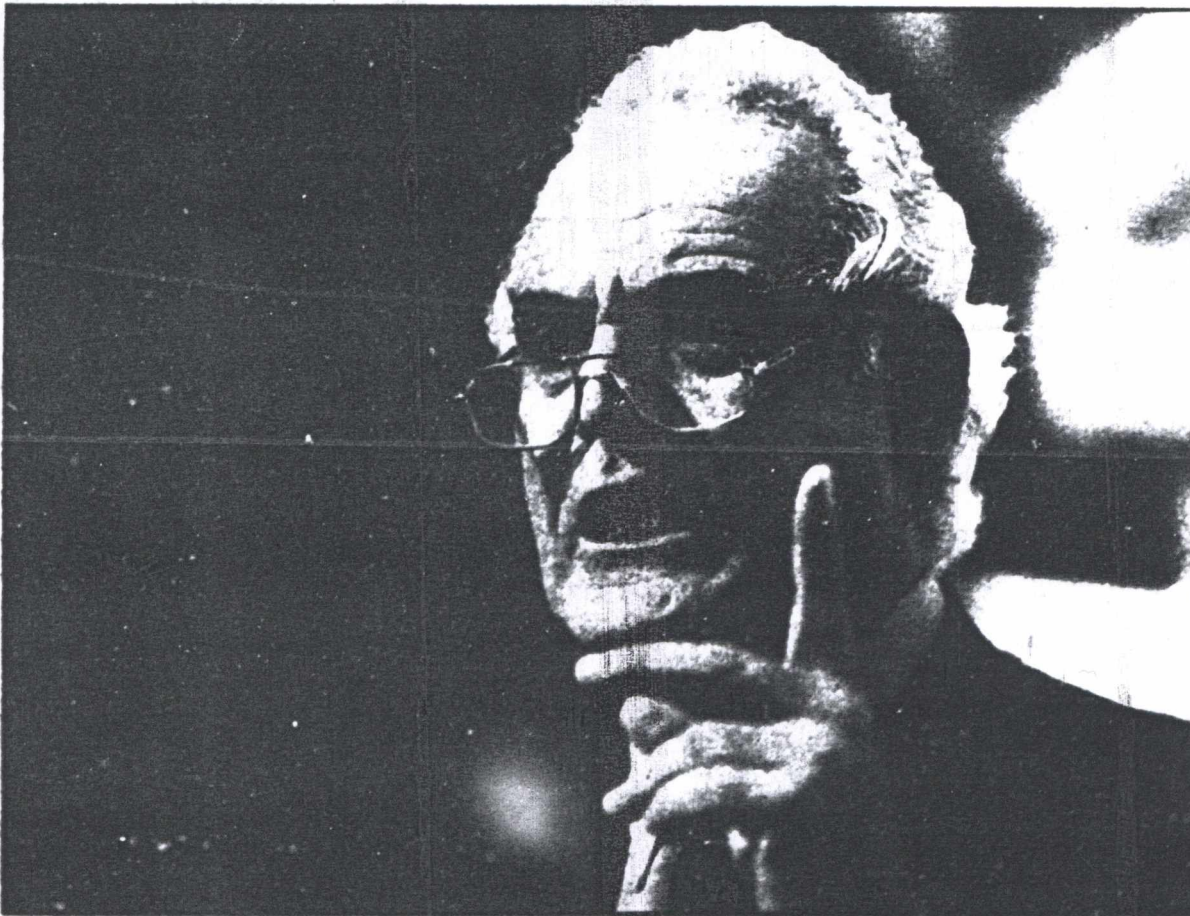
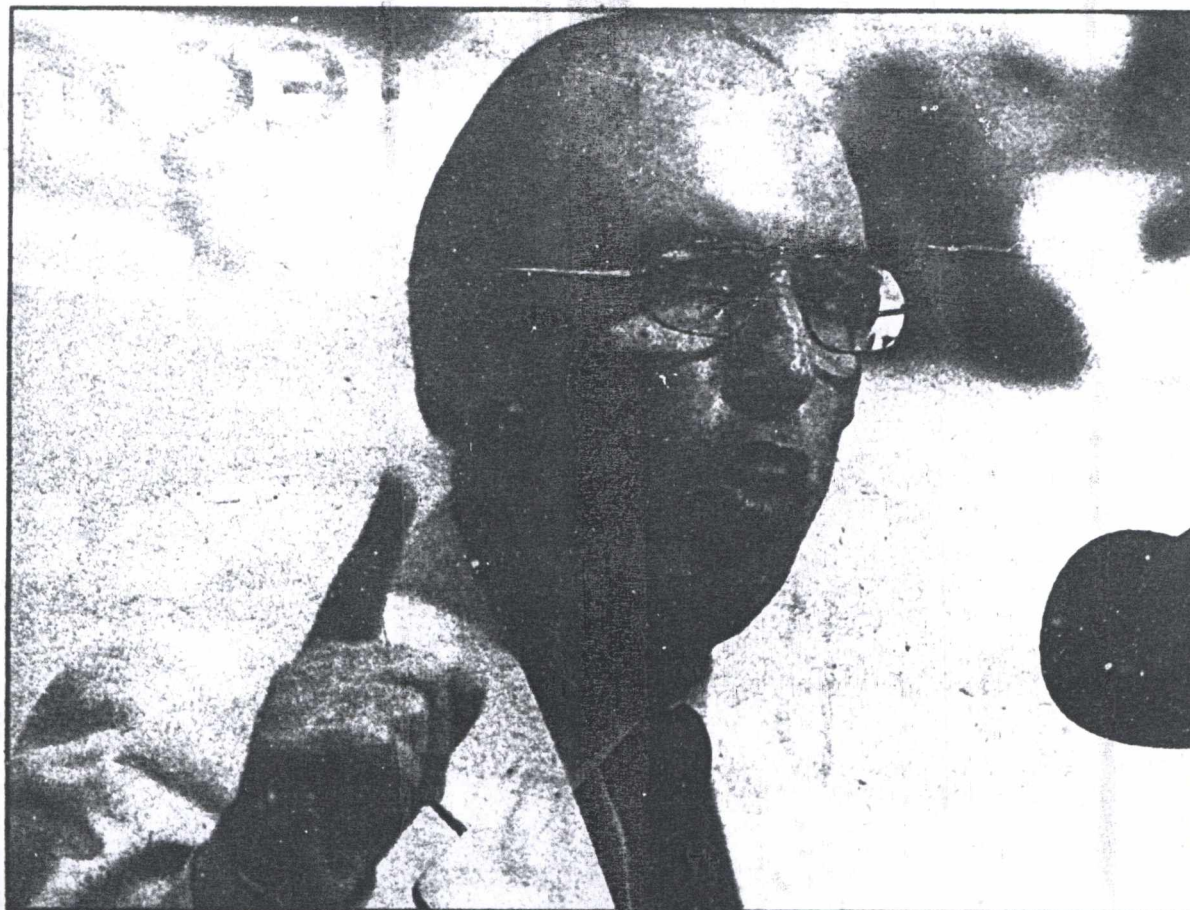
Στην τελική ευθεία μπήκε το συνέδριο του ΠΑΣΟΚ. Τα δύο αντιμαχόμενα μπλοκ διασταύρωσαν τα ξίφη τους χρησιμοποιώντας όλα τα μεγάλα όπλα. Δεν είναι τυχαίο ότι πολλά πρωτακλουστά στελέχη διέλεξαν το Σάββατο για να μιλήσουν, προσδοκώντας την τελευταία θετική εντύπωση.

Χθες μίλησαν οι: Α. Κακλαμάνης, Κώστας Λαλιώτης, Γ. Αρσένης, Γ. Παπανδρέου, Β. Παπανδρέου, Π. Αυγερινός, Στ. Τζουμάκας, ενώ δευτερολόγησαν ο Κ. Σκανδαλίδης και οι δύο μονομάχοι Κ. Σημίτης, Α. Τσοχατζόπουλος.

• Ο Παρασκευάς Αυγερινός χαρακτήρισε το συνέδριο ως «τοκετό» και ως εκ τούτου είπε: «Υπάρχουν μεν ωδίνες, αλλά δεν θα χρειαστεί καισαρική». Τα κόμματα, πρόσθεσε, δεν ανήκουν ούτε στους κτήτορες ούτε σε όσους έχουν προέδρους, ανήκουν σε όσους έχουν οράματα. Απάντησε στο Γ. Δασκαλάκη (ο οποίος προηγουμένως του είχε επιτεθεί) λέγοντας «Χαίρομαι, σύντροφε, που διαφωνούμε». Ακόμη, επισήμανε ότι η επιστροφή στο '74 και το '81 δεν μπορεί να αποτελέσει προοδευτική πρόταση. Χαρακτήρισε ως «στοιχείο του νέου και του καινούριου» την ειδική ομιλία του Κώστα Σημίτη, ο οποίος μίλησε σε όλη τη χώρα που οφείλει να γνωρίζει τι θα ξημερώσει τη Δευτέρα. Η Δευτέρα, πρόσθεσε, θα ξημερώσει «με ένα ΠΑΣΟΚ σύγχρονο, οριμότερο και μεγαλύτερο».

• Ο Γιώργος Κατσιμπάρδης εξαπέλυσε οξεία μετωπική επίθεση κατά των εκσυγχρονιστών και προσωπικά κατά του πρωθυπουργού, χρησιμοποιώντας ιδιαίτερα σκληρές εκφράσεις. Είπε χαρακτηριστικά ότι «στην πενιάρηνη διακυβέρνηση της χώρας από τους εκσυγχρονιστές, αν τα πράγματα δεν πήγαν χειρότερα, είναι σκόπελο, γιατί οι οικονομικοί δείκτες είναι χειρότερα, παρουσιάζονται προβλήματα στην εξωτερική πολιτική και δεν υπάρχει φως στο τούνελ στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής». Ο κ. Κατσιμπάρδης είπε ότι η νίκη του '83 (που, όπως αναφέρει, ανήκει σε μεγάλο βαθμό στον Α. Τσοχατζόπουλο) «έκρινε καρποφιλικά στους επικριτές του» και συμπλήρωσε ότι «οι εκσυγχρονιστές χτύπησαν στην καρδιά την κομματική ηγεσία που στέκεται εμπόδιο στα σχέδιά τους, που είναι να γίνει ο πρωθυπουργός ροδόχαρτο».

• Το μέλος του Ε.Γ. Μιλτιάδης Παπαγιάννης είπε ότι δεν υπάρχουν εγγυητές της ενότητας και

συνέκισε: «Όποιος δεν παραδέχεται ότι αυτό είναι συνέδριο διαδοχής, τότε δεν μιλά τη γλώσσα της αλήθειας». Κατηγόρησε την πλειοψηφία Τσοχατζόπουλου ότι «δεν επιδιώκει έναν ισχυρό πρωθυπουργό, αλλά έναν πρωθυπουργό τύπου Τσαννενάκη». Ακόμη ο γενικός γραμματέας του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας απευδόθηκε προς την πλειοψηφία Τσοχατζόπουλου, λέγοντας: «Να μας πούνε τώρα. Αν

δεν εκλεγεί πρόεδρος ο Κώστας Σημίτης, τότε ποιος θα είναι ο πρωθυπουργός». Τέλος, σπεύσας ότι ο Ανδρέας Παπανδρέου δεν ιεραιζείται, δεν κληρονομείται και δεν χαρίζεται σε κανέναν.

• Το μέλος της Κ.Ε. Άννα Αμμαντιοπούλου είπε ότι το ΠΑΣΟΚ ανήκει σε όλους και επιτέθηκε στην πλειοψηφία Τσοχατζόπουλου, λέγοντας ότι «δεν μπορεί επί δύο ημέρες να μείνουν πολιτικά

και ανθρώπινα τον πρωθυπουργό και ταυτόχρονα να υποστηρίζουν ότι πρέπει να παραμείνει στη θέση του πρωθυπουργού, αλλά να μην είναι πρόεδρος».

• Ο υφυπουργός ΠΕΧΩΔΕ Μαν. Δουκάκης είπε ότι το ΠΑΣΟΚ δεν είναι μόνο τα στελέχη του Ε.Γ., της Κ.Ε. και της Χαριλάου Τρικούπη, αλλά η βάση, η οποία - όπως ανέφερε - θα δώσει με την ψήφο της, καθαρή λύση και προοπτική.

• Ο Βουλευτής Βασ. Μπρακουτούλας είπε ότι ο πρωθυπουργός δεν μπορεί να είναι όμηρος του κομματικού μηχανισμού και ταχθηκε κατά της διαρκείας.

• Ο Κίμων Κουλούρης κατηγόρησε τον Κ. Σημίτη ότι έθεσε εκβιαστικά διλημματα και επιτεθηκε οξεία στον πρωθυπουργό για το περιεχόμενο της εισαγωγικής ομιλίας του, λέγοντας ότι η ενότητα δεν υπηρετείται «με αποκλεισμούς, διαχωριστικές γραμμές, εκβιασμούς και τελεσιγραφα». Παραλληλίζοντας, ζήτησε να εξαντληθεί ο Κ. Σημίτης την τετραετία και είπε ότι η ενότητα εξασφαλίζεται με πρωθυπουργό τον Κ. Σημίτη, πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ τον Ακη Τσοχατζόπουλο και αντιπρόεδρο του κομματος τον Κώστα Λαλιώτη.

• Ο επόμενος ομιλητής, Βαγγέλης Μαλέσιος, είπε ότι ορισμένες φορές παραιτείται «κλίμα πολιτικής σχιζοφρένειας», γιατί, όπως είπε, «πολλοί, όπως ο προηγούμενος ομιλητής (σ.σ.: ο Κ. Κουλούρης), υβρίζουν και λοιδορούν τον πρωθυπουργό, τον θεωρούν λιγότερο πατριώτη και παραλληλίζοντας θέλουν να παραμείνει στη θέση του. Αυτό είναι φαρμακισμός». Ο κ. Μαλέσιος είπε ότι η ενότητα δεν υπηρετείται με τους διακριτούς ρόλους και σημείωσε ότι «στο ΠΑΣΟΚ δεν υπάρχουν ιδιοκτησίες και ενοικιαστές».

• Ο Γιώργος Δασκαλάκης (στέλεχος συνεργάτης του Α. Τσοχατζόπουλου) ανέφερε ότι «την ηγεσία του ΠΑΣΟΚ δεν θα την εκλέξει κανένα κέντρο εκτός συνεδρίου». Επιτέθηκε στον Κ. Σημίτη για την πρόθεση του να παραιτηθεί αν δεν εκλεγεί πρόεδρος και ζήτησε να ανακαλέσει την απόφαση του, λέγοντας ότι «οι εκβιασμοί ενισχύονται στη σιτραϊνική πιπίλα».

• Ο πρόεδρος της ΓΣΕΕ Χρόστος Πρωτόπαπας σχολίασε στωικά τα επιχειρήματα της πλειοψηφίας Τσοχατζόπουλου, λέγοντας «εμείς δεν είμαστε παιδιά του κομματικού σωλήνα» και αναρωτήθηκε «μήπως είμαι δεξιός και δεν το ξέρω». Ο λαός, πρόσθεσε, απαιτεί ισχυρό κόμμα και ισχυρή κυβέρνηση και αυτό δεν γίνεται με διαρκεία.

• Ο Γιάννης Ποτάκης τάχθηκε υπέρ των διακριτών ρόλων λέγοντας ότι αποτελεί ένα ακόμη βήμα για το διάχωρισμό της κυβέρνησης από το κόμμα, επισημαίνοντας ότι «κανένας δεν μπορεί να γίνει Ανδρέας στη θέση του Ανδρέα».

• Ο Γιώργος Ρωμάλος τάχθηκε υπέρ των θέσεων του Κώστα Σημίτη και είπε ότι δεν αρκεί απλώς η ενότητα, απαιτείται και ψυχική συνοχή. «Πάψαμε να είμαστε σόβιτφοι και πρέπει να ξαναγίνουμε» είπε χαρακτηριστικά.

Παρασκήνιο στο τρίγωνο Ακαδημίας - Ομήρου - Βαλαωρίτου

4 ΣΥΝΕΛΕΣΗ
ΠΑΣΟΚ
4ωρα μηδέν

Εξι μέρες πάρε-δώσε

Του ΤΑΣΟΥ ΠΑΠΠΑ

Ο ΝΕΚΡΟΣ ΗΓΕΤΗΣ, ο μεγάλος αρχηγός, λίγες ώρες μετά την «αναχώρηση» του, πρωταγωνιστούσε στο συνέδριο του κόμματος που ίδρυσε. Με το πνεύμα του Α. Παπανδρέου αναμετρήθηκε ο διάδοχός του στην πρωθυπουργία, το πνεύμα και την πορεία του υπερασπίστηκαν οι αντιπαλοί του Κ. Σημίτη.

Ο πρωθυπουργός, αυτός ο άτολμος για τους εκθρόνους του πολιτικός, τόλμησε σε μία κρίσιμη, για τον ίδιο και το ΠΑΣΟΚ, στιγμή να «χτυπήσει» το σύστημα εξουσίας που είχε εγκαθιδρύσει ο εκλιπών στο πιο ευάλωτο σημείο του, τη συλλογικότητα. Τόλμησε αρκετές φορές να χρησιμοποιήσει την ανωνυμία «εγώ», προνομίο μέχρι τώρα του παπανδρεϊκού λόγου. Και βεβαίως προκάλεσε αντιδράσεις. «Το διάβημα ήταν απονεννοημένο», είπαν πολλοί, γιατί επιχειρήθηκε μία μέρα μετά το στερνό αντίο προς τον Α. Παπανδρέου. «Ήταν συνεπής με τις διακηρυγμένες εκπαιδευτικές του» ισχυρίστηκαν οι φίλοι του πρωθυπουργού. Η ένταση και η ποιότητα των ενστάσεων, μιας υπολογισμένης μερίδας συνέδρων στις πρωθυπουργικές αναφορές, αποκάλυψε με τον πιο κραυγαλέο τρόπο τις διαφορετικές απόψεις που διατρέχουν το εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ. Πολλοί στο ΠΑΣΟΚ δεν αναγνωρίζουν στον Κ. Σημίτη το δικαίωμα να ηγηθεί και του κόμματος. Αυτό φάνηκε μεταξύ άλλων και:

Ούτε σύντροφοι ούτε φίλοι...

• Στην επιδεικτική και δορυβωδη αποχώρηση από την αίθουσα, πριν από τη λήξη της ομιλίας, του Γιώργου Κατσιφάρου και άλλων προεδρικών.

• Στην απειρόκαλη οργη του Χρ. Κοκκινοβάσιλη που «σιόλιζε» τον πρωθυπουργό με υβρείς.

• Στην ομιλία του Χρ. Παπουτσή που ήταν εμφορπη σιχρών κατά του πρωθυπουργού.

«Το ΠΑΣΟΚ δεν παραδίδεται. Στο ΠΑΣΟΚ λέμε όχι στους κατασκευασμένους από τις δημοσκοπήσεις ηγέτες».

• Στα «αισώχες» και τα «γίγυχα» συνεδριών που μετατρέψαν το συνέδριο σε χώρο σθλητικής εκτόνωσης.

• Στην πρόβλεψη ακραίων «προεδρικών». «Τη Δευτέρα τελειώνουμε με τους εκσυγχρονισμούς. Από τη Δευτέρα θα έχουμε νέο πρωθυπουργό!»

Είναι περίπου κοινή εκτίμηση ότι το ΠΑΣΟΚ σήμερα είναι ένα φραξιολογικό «από κορυφής μέχρι ουσών» κόμμα. Δυσκολεύονται να ευδοκιμήσουν συμφιλιοτικές πρωτοβουλίες γιατί οι αντιπαλοποιότητες δεν είναι μόνο προσωπικού χαρακτήρα. Υπάρχουν και καταγράφονται ανταγωνιστικές στρατηγικές. Η πλατφόρμα Σημίτη και των φίλων δυνάμεων σκοπεύει προδωλώς στη δημιουργία του μεταπαπανδρεϊκού ΠΑΣΟΚ, για να μην πούμε στη συγκροτηση ενός μετα ΠΑΣΟΚ κόμματος. Προκαλεί αφύσικες αντισυνσπειρώσεις οι οποίες αναζητούν τη δόση της νομιμοποίησης τους στην υπερρόσηψη των περικλεών παρελθόντος. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι περισσότεροι αντιρροπικές στεγασήκαν και από το σύνθημα: «Ανδρέα πικ, σου ρας οδηγείς!». Οι ομιλούντες όμως στο όνομά του δεν διαθέτουν κανένα από τα χαρίσματά του. Η ρήξη κρούει τη θύρα του ΠΑΣΟΚ. Η φυλογενική διάσπαση ήδη έχει συντελεστεί. Μεταφερόμαστε εδώ τη μελαγχολική παρατήρηση συνέδρου που δείχνει το μέγεθος της διάσπασης: «Κάποτε ο Π. Οικονόμου είχε πει ότι αν είναι να χωρίσουμε ως το κάνουμε με πολιτικό τρόπο. Ας μείνουμε ισχυροί και φίλοι. Όταν αυτό φοβόμασταν ότι θα καταφέραμε».

• Το βράδυ της Παρασκευής, μεταξύ ξενοδοχείων και ιαδερνών οι επιτελάρχες βρίσκουν χρόνο και συνεδριάζουν επί ώρω. Οι του Κώστα Σημίτη στο Χαλάνδρι και οι του Ακη Τσοκατζά-

Του ΣΤΡΑΤΗ ΛΙΑΡΕΛΛΗ

Εξι ημέρες και έξι νύχτες παρασημασμένων, βελούδων και σχεδίων επί χάρτου σημάδεψαν την πορεία προς την τελευταία ημέρα του συνεδρίου.

Ελάτος, η εξασφάλιση της ψήφου ισχυρότερον 2.743 συνέδρων.

Οι περισσότερες σκηνές του «έργου» παίχθηκαν στο τρίγωνο των οδών Ακαδημίας (όπου στον αριθμό 55 βρίσκεται το πολιτικό γραφείο του Κώστα Σημίτη), Ομήρου (όπου τον τελευταίο καιρό ο Ακης Τσοκατζάπουλος είχε νοικιάσει γραφείο) και Βαλαωρίτου (όπου η έ-

δρα του Γεράσιμου Αροέντη). Ο Κώστας Σημίτης το πρωί της Δευτέρας ανακοινώνει επισήμως στους συνεργάτες του ότι θα είναι υποψήφιος για την προεδρία και τους ζητεί να διεκρινθεί ο κύκλος των συμμαχικών, ώστε να κατακτηθεί η πλειοψηφία.

Ετσι, σε τρεις ώρες συγκαλείται σύσκεψη βουλευτών και μελών της Κεντρικής Επιτροπής στην οδό Ακαδημίας, η οποία διαρκεί περισσότερο από πέντε ώρες. Έχει ήδη κυκλοφορήσει ο ονομαστικός κατάλογος των συνέδρων και γίνονται οι αναγκαίες «πρεώσεις».

Ο Ακης Τσοκατζάπουλος την ίδια ημέρα προεδρεύει σε σύσκεψη των στελεχών του. Αποφασίζεται ότι θα διεκδικήσει την προεδρία,

ότι θα ταχθεί υπέρ των διακριτών ρόλων, ότι θα ζητήσει από το συνέδριο να κατοχυρώσει το ρόλο του πρωθυπουργού και ότι θα ζητήσει παράλληλα τη θέσπιση τριών θέσεων αντιπροέδρων. Αμέσως μετά επικοινωνεί και συναντάται με τον Κ. Λαλιώτη, τον Απ. Κακλαράνη και τον Αν. Πεπονή. Το βράδυ προσέρχεται στην οδό Τσοκαλάω, όπου συνομιλεί επί δύο ώρες με το Γερ. Αροέντη. Ο υπουργός Εθνικής Αμυνας δεσμεύεται εκεί ότι θα στηρίξει την υποψηφιότητα του Τσοκατζάπουλου. Επίσης, ζητεί από τον Ακη Τσοκατζάπουλο να «απατηθεί» από τον Κ. Λαλιώτη να πάρει διαρκή θέση για το ζήτημα.

Ο υπουργός Περιβάλλοντος βρίσκεται από το πρωί στα κεντρικά γραφεία. Συναντάθηκε με τον Κ. Σκανδαλίδη, το Στ. Μανίκα, τον Χρ. Πρωτόπαππα, το Χρ. Παπουτσή, το Ο. Παπαγεωργίου και άλλα στελέχη και στην απογευματινή συνεδρίαση του Ε.Γ. παρουσιάζει τα στοιχεία της δικής του πρότασης.

Στις εννέα το πρωί της Τρίτης ο Ακης Τσοκατζάπουλος συναντάται και πάλι με το Γεράσιμο Αροέντη στην Τσοκαλάω. Συνομιλούν επί δύο ώρες και στη συνέχεια καλούν και άλλα στελέχη, όπως ο Χρ. Παπουτσή, ο Α. Κοτσάκης και ο Γ. Δασκαλάκης. Διαδικάζει η αρχική πρόταση, που προέβλεπε τη θέσπιση μιας θέσης αντιπροέδρου, αρχίζει να σχηματίζεται. Ο υπουργός Εθνικής Αμυνας γνωστοποι-

εί ότι δεν ενδιαφέρεται να την καταλάβει.

Την επόμενη ημέρα (Τετάρτη) όλα τα στελέχη του ΠΑΣΟΚ βρίσκονται στη Μητρόπολη. Το βράδυ όμως οι επαφές εντείνονται. Ο Κώστας Λαλιώτης συναντάται με τον πρωθυπουργό στο σπίτι του, ενώ εννέα στελέχη προσκεκλημένα στον Ακη συνεδριάζουν ως τις δύο το πρωί στο σπίτι μελών του Εκτελεστικού Γραφείου στο Χολαργό. Εξάλλου στο σπίτι του Μ. Παπαϊωάννου, στο Χαλάνδρι, το επιτελείο των εκσυγχρονιστών ρυθμίζει τις τελευταίες λεπτομέρειες. Την Πέμπτη και την Παρασκευή, οι επαφές μεταφέρονται στο Ολυμπιακό Στάδιο. Στον πρωθυπουργό έχει διατεθεί ένας μεγάλος χώρος από τέσσερα γραφεία και μια αίθουσα συσκέψεων κοντά στο μπαρ του ΟΑΚΑ.

Σε συνεχή συνεδρίαση, όμως, βρίσκονται και τα στελέχη της πλευράς Τσοκατζάπουλου, σε δύο μεγάλα γραφεία και σε μια αίθουσα συσκέψεων που έχουν διατεθεί για τις ανάγκες του Εκτελεστικού Γραφείου, ακριβώς πίσω από την εξέδρα το προεδρείο του συνεδρίου.

Τα βράδια της Πέμπτης και της Παρασκευής οι εκσυγχρονιστές είχαν «κλείσει» τρεις ημέρες του Χαλάνδρι, όπου καλούσαν τους συνέδρους της επαρχίας. Αντιθέτως, η πλειοψηφία του Ακη Τσοκατζάπουλου δουλεύει με το σύστημα των «πυρηνών» (δηλαδή φαγητό καθ' οράδα), ενώ οργανώνονται επισκέψεις στα ξενοδοχεία των συνέδρων.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΓΚΛΗΤΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΣΠΟΥΔΑΣ

ΣΧΕΔΙΟΥ
το εργαστηρί

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΣΧΕΔΙΟΥ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ
ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

Ε. Ε. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΑΠΘ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ 62
116 22 ΟΓΕΣΣΑΔΟΝΙΚΗ
ΤΗΛ: 011-220 807 282 230 231 805

Της ΕΦΗΣ ΜΑΡΙΝΟΥ

Κάποτε οι σύνεδροι αποφάσιζαν διά βοής ότι πρόεδρος στο ΠΑΣΟΚ είναι μόνο ο Ανδρέας. Σήμερα το 4ο Συνέδριο εκλέγει το νέο πρόεδρο όχι διά βοής, αλλά... εν μέσω βοής!

«Πολιτική κρίση» διαπιστώνουν οι παρατηρητές, «προϊούσα νευρώση κόμματος με ανώριμη συμπεριφορά», γνωματεύουν οι ψυχίατροι...

Ο ψυχίατρος Δημήτρης Μπούκορας πιστεύει πως οι εξελίξεις στο κυβερνών κόμμα σπκώνουν μακρά ψυχαναλυτική συζήτηση. Σήμερα που κορυφώνονται οι διαδικασίες ανάδειξης του νέου «πάτερ φαμίλια», έστω και ως «δετού γονιού», έχουν αρχίσει να εκδηλώνονται και οι πρώτες ενδείξεις ψυχολογικής διαταραχής στο κόμμα, διαπιστώνει η επιστήμη:

«Το ψυχογράφημα του ΠΑΣΟΚ μέσα από το Συνέδριο μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι δρισκόμαστε μπροστά σε μια οξεία «οικογενειακή» σύγκρουση. Είναι εμφανή τα κλασικά συμπτώματα νεύρωσης του ανθρώπου που κάνει ξαφνικά το σημείο αναφοράς του. Τον

πατέρα, το στήριγμα, τον άνθρωπο που θα έπαιρνε πάντα τις μεγάλες αποφάσεις. Κάπως έτσι έρχονται και σε μένα ασθενείς που έχουν χάσει γονείς με τους οποίους τους έδεναν σχέσεις εξάρτησης. Όσο για τις αντιδράσεις αποδοκιμασίας μιας μερίδας συνέδρων στη ομιλία του Κώστα Σημίτη δεν παραπέμπουν απαραίτητα στο αυτονόητο. Δεν είναι δυσανασκέπτησιν από τους ισοκαταπολιτικούς στην προοπτική διαδοχής του Κώστα Σημίτη. Τολμώ να πω ότι αυτό το ξέσπασμα οφείλεται στα συναισθήματα μιας πρωτόγνωρης απελευθέρωσης που έφερε ο θάνατος του Ανδρέα Παπανδρέου στα στελέχη του ΠΑΣΟΚ. Είναι μια ετεροχρονισμένη αντίδραση, μια εκτόνωση στα τόσα χρόνια σιωπής μπροστά στο λόγο του μεγάλου ηγέτη και μάλιστα χωρίς ενδοχές, εφόσον ο ένας και μοναδικός είναι πια νεκρός».

Ψυχοθεραπεία στο συνέδριο

Το ΠΑΣΟΚ σε μια πρώτη ψυχαναλυτική προσέγγιση από το Δημήτρη Μπούκορα είναι σήμερα ένας ασθενής, ορφανός, ανασφαλής, ανήσυχος και αμφιβαλντινόμενος. Μας

«Εμφανή τα συμπτώματα νεύρωσης... Το ξέσπασμα στο συνέδριο οφείλεται στην αναγκαστική απεξάρτηση απ' τον «πατέρα» Ανδρέα... Ωριμη η συμπεριφορά Σημίτη. Με κάποια συμπλέγματα μειονεξίας όμως ο Ακης».

διαβιβάζουν όμως ότι υπάρχει ελπίδα: «Τέτοιου είδους ασθενείς είναι νευρωτικοί. Οι νευρώσεις αυτές όμως ανήκουν σε μια κατηγορία ψυχικών διαταραχών ελαφράς μορφής, κάσιμης σε ένα ποσοστό 100%. Υπάρχει άλλωστε και θεραπευτική αγωγή: Το συνέδριο μπορεί ήδη να λειτουργήσει ως ένα είδος ψυχοθεραπείας. Αν καταφέρει να ξεπεράσει τον κίνδυνο της διάσπασης το κώμα, θα αποδείξει ότι κάνει βήματα ωριμότητας στη νέα εποχή».

Ο κόσμος του ΠΑΣΟΚ επιθυμεί την ενότητα, τα πρόσωπα όμως που

Ο ψυχίατρος ΔΗΜ. ΜΠΟΥΚΟΡΑΣ

δικδικούν τη διαδοχή δεν φαίνεται να υπολογίζουν την αγωνία των οπαδών του, ο καθένας για τους δικούς του λόγους. Βλέποντας την έντονη συναισθηματική φόρτιση των στελεχών του ΠΑΣΟΚ μετά το θάνατο του Ανδρέα Παπανδρέου θα περίμενε κανείς σ' αυτό το συνέδριο να κυριαρχήσει το πνεύμα της ενότητας.

Η ψυχολογία των δυο μονομάχων είναι διυπόστατη! Από τη μια νιώθουν ότι πρέπει να μείνουν ενωμένοι σαν κόμμα αν θέλουν να διατηρήσουν την εξουσία κι από την άλλη έχουν να

παλέψουν με την πραγματικότητα που απαιτεί την ανάλυση ενός νέου αρχηγού».

Ο ψυχίατρος εκτιμά ότι η συμπεριφορά του Κώστα Σημίτη είναι ώριμη, και η απόφαση για «όλα ή τίποτα» είναι μια σωστά ψυχολογημένη ενέργεια: «Εμείνε συνεχής σε ό,τι διακηρύττει τον τελευταίο καιρό: τις «καθαρές λύσεις». Η στάση του γενικότερα θα έλεγα ότι συνάδει με το χαρακτήρα του: Ταράζει αμέσως τα νερά του συνεδρίου και εκτιθείται ρισκάροντας. Δεν στρουθοκαμπλίζει, είναι ψυχραιμός και σταθερός στις δηλώσεις του. Η συμπεριφορά του θα ήταν πρόκληση για τους αντιπαλούς του: έτσι κι αλλιώς. Με χαμηλούς τόνους, σιμάδι αυτοσυγκράτησης και ψυχικής ισορροπίας, έχει το θάρρος να συγκρούεται. Οι εμφανίσεις του, το ύφος του, αποπνέουν μια σιγουριά που συνδέεται με πολλά πράγματα. Φαίνεται άνθρωπος που ζει μια ευτυχισμένη οικογενειακή ζωή και έχει οικοδομήσει μια ολοκληρωμένη προσωπικότητα».

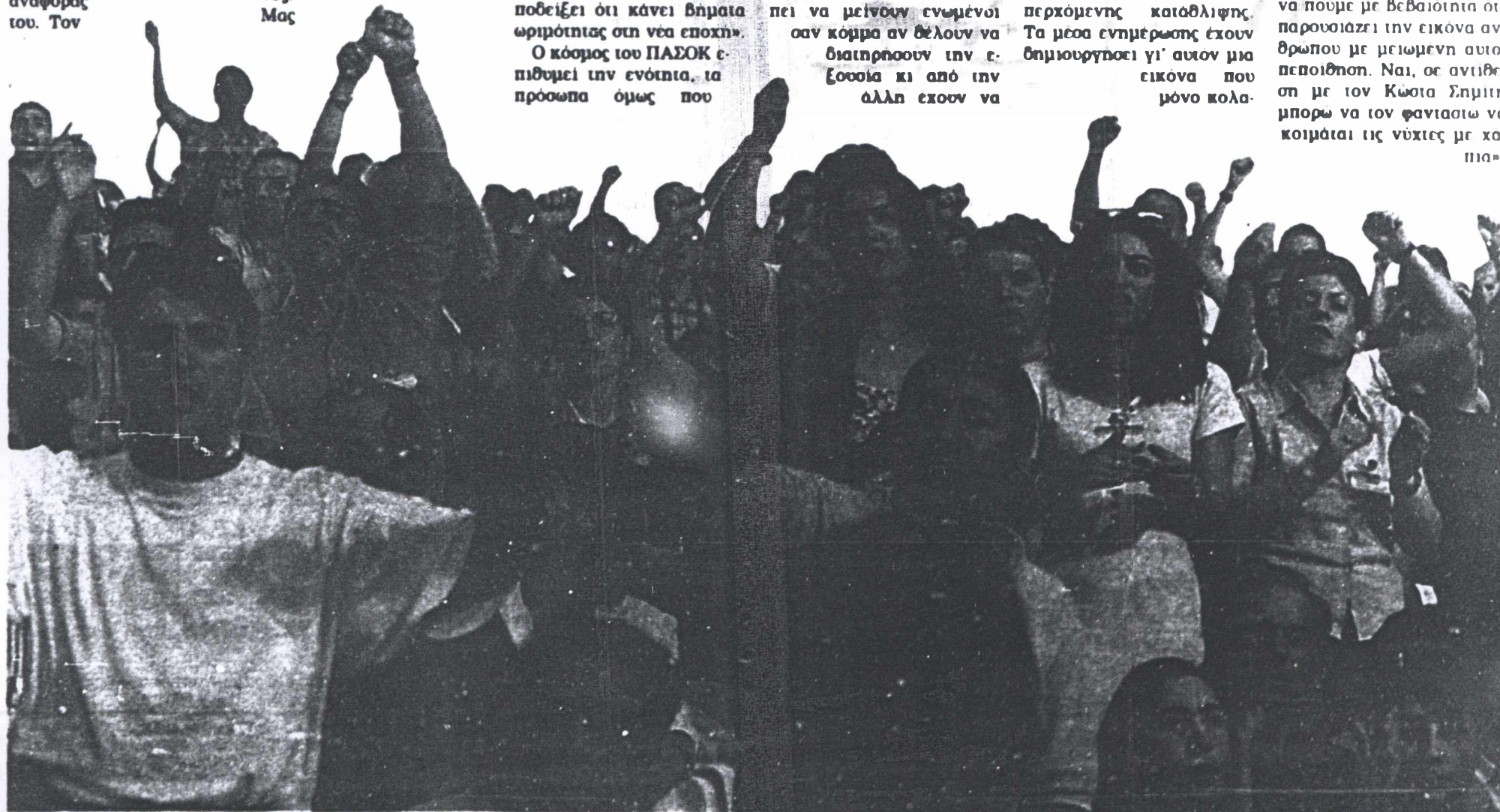
Το ψυχολογικό προφίλ του Ακη Τσοπατζόπουλου δεν φαίνεται και τόσο ενδιαφέρον: «Δίνει την εντύπωση ανθρώπου που κουδάλει το φόβο της επερχόμενης κατάρτισης. Τα μέσα ενημέρωσης έχουν δημιουργήσει γι' αυτόν μια εικόνα που μόνο κολα-

κευτική δεν είναι. Σίγουρα πρέπει να του έχουν δημιουργηθεί κάποια συμπλέγματα μειονεξίας. Η ιδιότητα του ως ανθρώπου των κομματικών μηχανισμών τον κάνει να νιώθει ότι πηγαίνει στη μάχη με λιγότερα όπλα. Μεχρι τώρα έχει τραβήξει την προσοχή του κοσμου, ως ο άνθρωπος του προέδρου, χρησιμοποιώντας τη γνωστή ξυλινη γλώσσα και φράσεις κλισε. Ο κομματικός του ρόλος μεχρι τώρα βεβαρημένος μ' ένα παρελθόν που τον εμφανίζει ως τη φωνή του κυρίου του, λειτουργεί ως τροχοπέδη.

Τα χάπια του Ακη

Υπήρξε πάντα ο πιστός, φίλος του Ανδρέα Παπανδρέου, ποτέ όμως δεν του δόθηκε η ευκαιρία να δείξει ότι είναι αυτονομός, αυτοφύτος και δυναμικός. Κάτι, που σαφώς του δημιουργεί ανασφάλεια και άγχος. Είναι πολύ καλός στις διαπροσωπικές κυρίως σχέσεις. Μπορεί να πείσει και να συστρατεύσει σε προσωπικό επίπεδο, να συνδιαλλαγεί και να συγκινήσει μεμονωμένα άτομα. Δεν έχει όμως το χάρισμα να μεταφέρει αισθήματα εμπιστοσύνης στις μεγάλες μάζες. Μπορούμε να πούμε με βεβαιότητα ότι παρουσιάζει την εικόνα ανθρώπου με μειωμένη αυτοπεποίθηση. Ναι, σε αντίθεση με τον Κώστα Σημίτη μπορεί να τον φανταστώ να κοιμάται τις νύχτες με χα-

πια».

Πώς ένωσε άραγε ένας πειθαρχημένος ασιάτης ρεπόρτερ μπροστά στο χάος του συνεδρίου και τις άγριες μάχες για μια καρέκλα;

Τι είδε ο Κινέζος;

Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Θα μπορούσε κανείς να παρομοιάσει με πολλά πράγματα το συνέδριο του ΠΑΣΟΚ;

• Με αρένα, αφού και σκληρούς «μονομάχους» είχε, και φανατισμένο «όχλο».
• Ή, ας πούμε, με **ρέιβ πά-π-π**, αφού υπήρξαν στιγμές γνήσιας «έκστασης», χοροπηδημάτων, παρ' ολίγο δε και κλοισοπατινάδα...

Αλλά το πιο εύγλωττο σκόλιο για το συνέδριο αποτυπώθηκε στο βλέμμα του κινέζου συναδέλφου: Προερχόμενος ο ασιάτης ρεπόρτερ από έναν πολιτισμό όπου η πειθαρχία αποτελεί βασική αξία, παρατηρούσε εκστατικός το χάος της νεοελληνικής αναρχίας...

Γιατί, τουλάχιστον την πρώτη μέρα, στα μάτια ενός πρωτόπαρ, το συνέδριο ήταν πραγματικό **χάος**: «Όποιος δέλει μπαίνει κι όπου δέλει φτάνει», **ψιθύριζε ο διπλάνος μου**, καθώς παρακολουδούσαμε την ομιλία του **Κώστα Σηρίτη** από απόσταση μόλις δύο μέτρων. Οι σκιουριτάδες (οι «καρακίτσοι», στην ορολογία του συνεδρίου) είχαν περιοριστεί σε ρόλο διακοσμητικό, αφού χωρίς να είχαν έλκασαν τη μάχη εκ του συστάθην που έδωσαν κατά των σκληροτράχηλων **φωτορεπόρτερ!**

Βασικό συστατικό του χάους ήταν, εννοείται, οι άγριες μάχες που δόθηκαν για τις **καρέκλες** με την κυριολεκτική σπαρσία του όρου.

Όπως, για παράδειγμα, όταν τα μέλη του Εκτελεστικού Γραφείου χρειάστηκε να κατεβούν από το βάθρο για να παρακολουθήσουν μαζί με τους συνεδρους το αφιέρωμα στον Ανδρέα Παπανδρέου κι ανακάλυψαν επιστρέφοντας ότι οι θεσείς τους είχαν καταληφθεί από άλλους. Οι οποίοι, βεβαίως, δεν είχαν καμία διάθεση να μετακινηθούν...

Εισερχόμενος στο χώρο του συνεδρίου, οι αισθήσεις **βομβαρδίζονται**. Είναι το εκτυφλωτικό πράσινο της μοκέτας (σε απόκρωση «ασηνι» που είναι και της μόδας φέτος). Είναι η μόνιμη βουή του πλήθους. Είναι η εκκωφαντική ένταση των μεγαφώνων και ο στεντόρειος τόνος των ομιλητών. Σιγά σιγά, όμως, τα συνηθίζεις όλα. Όπως συνηθίζεις και τη δίψα, που είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα. Ατελείωτες οι ουρές στον ήλιο του προαυλίου για έναν καφέ ή ένα **μπουκάλι νερό**.

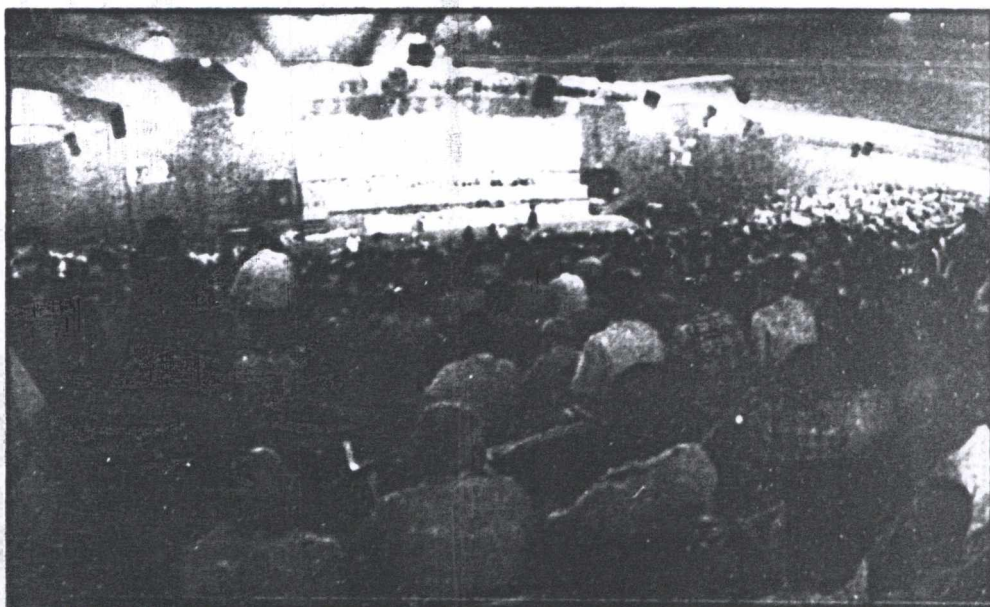
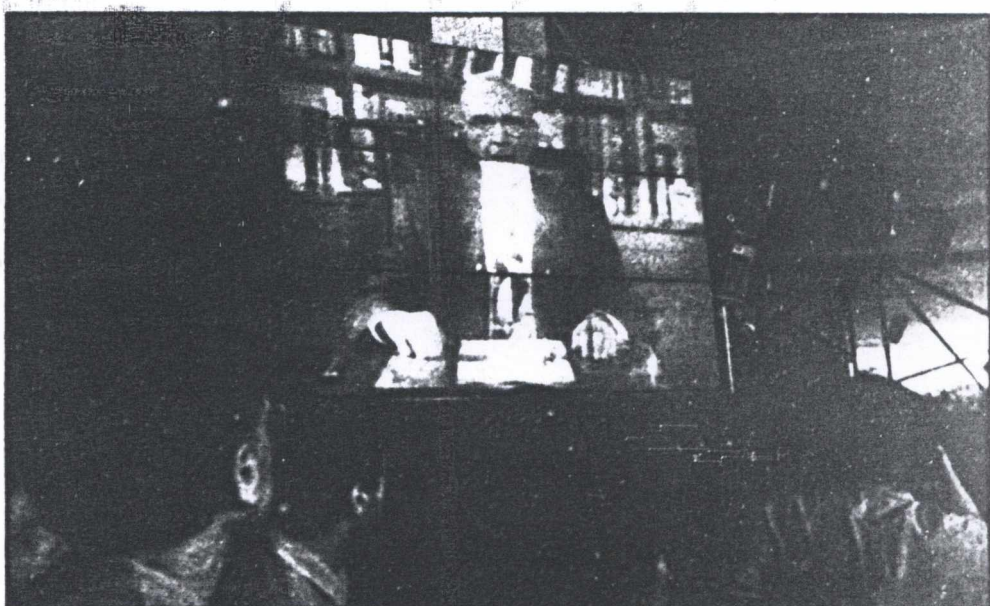
Ο **βομβαρδισμός** όμως είναι και **αισθητικός**. Όσο το βλέμμα σου σκαλίζει το πλήθος πίσω από τις πρώτες δύο σειρές των γραβατωμένων με τα λινά κοστούμια, ανακαλύπτεις την ποικιλία της ελληνικής επαρχίας: **Ξανθές** εξηντάρες κυρίες με **καπελάκια** του μπέιζμπολ και το κινητό κολλημένο στο αφτί. Κυρίες με **μουστάκια**, **κοντομάνικα** πουκαμισιάκια (βεραμάν, ασφα-
λως), **κρυσές** αλκοιδικές γύρω από το ρολόι. Και,

φυσικά, **μενταγιόν** Βεργίνας στο λαιμό...

Το πλεονέκτημα του παρατηρητή είναι ότι του δίνεται η δυνατότητα να «**κατασκοπεύσει**» τους πρωτοκλαοτάτους του ΠΑΣΟΚ σε ιδιωτικές στιγμές. Όπως όταν, κρυμμένος πίσω από τη σκάλα του βάθρου, παρακολουθείς το διαφορετικό τρόπο με τον οποίο καταγράφεται η συγκίνηση στο πρόσωπο των μελών του Εκτελεστικού, καθώς αρχίζει η προβολή του αφιερώματος στο νεκρό αρχηγό τους: Στον **Κώστα Σηρίτη** τη διακρίνεις μόνο στα μάτια, το πρόσωπο μένει ατάραχο. Στον **Ακη Τσοκατζάκου**, (με τα μάτια σχεδόν κλεισμένα σε σχισμές), η συγκίνηση δίνει μια έκφραση σαν να ονειρεύεται παλιές μέρες. Ο **Κάρολος Παπούλιας**, με τα φρύδια και τη γραμμή του στόματος να γέρνουν προς τα κάτω, σαν τραγικό προσωπίδιο. Στο πρόσωπο του **Κώστα Λαλιώτη**, η συγκίνηση προκαλεί μια παράξενη σύσπαση, ενώ στο **Βαγγέλη Βενιζέλο** δίνει μια έκφραση σκοτεινής απειλής. Μόνο ο **Αντώνης Λιβάνης** κλαίει φανερά...

Βλέπεις όμως και τα **επιτραπέζια**. Το Σπύρο Χαλδαζή του ΚΚΕ, ας πούμε, καθώς ο Μορφέας του κλείνει τα μάτια και ταυτόχρονα του χαλαρώνει την κάτω σιαγόνα, την ώρα που (τι σύμπτωση διαβολική!) ο πρωθυπουργός αναλύει την αντίληψη για την αριστερά του μέλλοντος. Η ακόμη και στιγμές **αμνηστίας**. Όπως το **Στέλιο Παπαθεορέλη** να θυμίζονται στο κόμμα του με το βλέμμα παγωμένο, τη στιγμή που οι συνεδριοί χειροκροτούν ενθουσιασμένα την αποστρόφη του πρωθυπουργού εναντίον εκείνων που **χωρίζουν το κίνημα σε εθνικοφρονες και μη**.

Το μεγαλύτερο πάντως πλεονέκτημα όταν παρακολουθείς το συνέδριο **μέσα** στο χώρο όπου διαδραματίζεται, είναι ότι σου αποκαλύπτεται το «**ψεύδος**» της τηλεόρασης. Ένα «**ψεύδος**» που δεν είναι σκόπιμο, αλλά απορρέει από την ίδια τη φύση του μέσου: Οι κάμερες περικυκλώνουν τους δεκά το πολύ οργισμένους συνεδρους που **καταγγέλλουν**, για παράδειγμα, «τη δικτατορική ομιλία του Σηρίτη».

Στα πρώτα το συνέδριο, στα κόκκινα οι συνεδριοί. Η άλλη μάχη άρχισε δόθηκε για τις λευκές πλαστικές καρέκλες, που άφησαν τα μέλη του Εκτελεστικού να παρακολουθήσουν το αφιέρωμα στον Ανδρέα. Γυρίζοντας, τις βρήκαν κατειλημμένες.

Αλλά φυσικά δεν μπορούν να «**στηθούν αφτί**» στα τόσα και τόσα αδορβια πηγαδάκια, όπου η μόνιμη επωδός είναι ότι «ο Σηρίτης είπε την **ωμή αλήθεια**». Υπάρχουν, όμως, και οι **αντιήγη-**

ια που δεν οφείλονται στην Τ.Β., αλλά στην «**ποικιλία**» του ΠΑΣΟΚ. Θερ' ειπείν, ίδια ακριβώς πρόσωπα που γιουπάρισαν τον πρωθυπουργό όταν **αναφέρθηκε στην αδιαφάνεια του παρελθόντος**,

τον επευφήμησαν, λίγα δευτερόλεπτα αργότερα, μόλις ανακοίνωσε την υποψηφιότητά του για την προεδρία!...

...Κατόπιν όλων αυτών είναι να μην απορεί ο κινέζος ρεπόρτερ;

Ο ρόλος του προέδρου

Ο ΝΙΚΟΣ πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ δεν μπορεί να είναι πρόεδρος τύπου Ανδρέα Παπανδρέου. Θα ενεργεί και θα λειτουργεί σύμφωνα με όσα προβλέπει το καταστατικό του Κινήματος, στο οποίο ορίζονται με σαφήνεια οι αρμοδιότητές του.

ΔΕΝ ΔΙΝΕΙ καμία ουσιαστική εξουσία στον πρόεδρο το καταστατικό του ΠΑΣΟΚ. Όλες τις εξουσίες τις έχουν η Κεντρική Επιτροπή, που εκλέγεται από το συνέδριο και το εκλεγμένο απ' αυτήν Εκτελεστικό Γραφείο. Στα συντεταγμένα αυτά όργανα ο πρόεδρος του κόμματος προεδρεύει. Και οι αποφάσεις δεν είναι του ενός, αλλά συλλογικές. Είναι αποφάσεις που λαμβάνονται με δημοκρατικές διαδικασίες, είτε ομόφωνα είτε κατά πλειοψηφία.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ προεδρεύει και εισηγείται στο Εκτελεστικό Γραφείο και στην Κεντρική Επιτροπή και «παίρνει θέση σε επείγοντα θέματα, όταν η άμεση σύγκληση του Ε.Γ. της Κ.Ε. είναι δύσκολη», ορίζει το καταστατικό.

ΑΚΟΜΗ και στο επίμαχο θέμα της κατάρτισης των εκλογικών συνδυασμών, ο πρόεδρος δεν έχει λόγο, ούτε δυνατότητα παρέμβασης. Το καταστατικό ορίζει ότι «η επιλογή όλων των υποψηφίων βουλευτών και η σειρά αναγραφής τους στα ψηφοδέλτια του Κινήματος γίνονται με βάση προκριματικές εκλογές, που διεξάγονται ανάμεσα στα μέλη του Κινήματος σε επίπεδο νομού-επαρχίας».

Η ΛΑΙΚΗ βάση του ΠΑΣΟΚ και μόνον αυτή επιλέγει τους υποψηφίους βουλευτές. Το καταστατικό ορίζει ότι «τα αποτελέσματα των προκριματικών εκλογών είναι δεσμευτικά με εξαιρέσεις που μπορεί να αποφασίσει η Κεντρική Επιτροπή για λόγους που επιβάλλουν η στρατηγική και οι προεκλογικές συσχετίσεις του Κινήματος».

ΣΤΗ ΜΕΛΑ πορεία του το ΠΑΣΟΚ θα λειτουργήσει με το καταστατικό του και τα συντεταγμένα του όργανα, που εκπροσωπούν τη λαϊκή του βάση. Πρέπει να γίνει αντιληπτό από όσους μιλούν για ρόλους και εξουσίες ότι η διαδοχή στο ΠΑΣΟΚ δεν είναι αλλαγή προέδρου, όπως στην προεδυπουργία. Είναι ουσιαστική δομική μεταβολή. Αλλάζει ο ρόλος του προέδρου και προσαρμόζεται στις προδράσεις του καταστατικού.

ΕΙΝΑΙ εντοπιστικά η δημοκρατική κατανόηση των ρόλων και των αρμοδιοτήτων. Και πρέπει μάλλον να οφείλεται στον Ανδρέα Παπανδρέου η πρόβλεψη για το πώς θα λειτουργήσει το ΠΑΣΟΚ ύστερα απ' αυτόν. Ο σεβασμός προς το καταστατικό και τις δημοκρατικές διαδικασίες από το νέο πρόεδρο είναι τα γενικά στοιχεία για τη διατήρηση της ενότητας του ΠΑΣΟΚ στην πορεία του μετά το συνέδριο.

Κυριακάτικη

Κυριακάτικη: Κ. Κ. ΤΕΡΕΠΟΥΛΗΣ Α.Ε.
Πρόεδρος Α.Ε.: ΚΩΝΣΤΑΣ ΤΕΡΕΠΟΥΛΗΣ
Διοικητικό Γραφείο: Τηλέφωνο 210-975-1000
Αρμόδιος: ΚΩΝΣΤΑΣ ΤΕΡΕΠΟΥΛΗΣ
Εκτελεστικό Γραφείο: Τηλέφωνο 210-975-1000
Εκτελεστικό Γραφείο: Τηλέφωνο 210-975-1000

Κυριακάτικη: Κ. Κ. ΤΕΡΕΠΟΥΛΗΣ Α.Ε.
Πρόεδρος Α.Ε.: ΚΩΝΣΤΑΣ ΤΕΡΕΠΟΥΛΗΣ
Διοικητικό Γραφείο: Τηλέφωνο 210-975-1000
Αρμόδιος: ΚΩΝΣΤΑΣ ΤΕΡΕΠΟΥΛΗΣ
Εκτελεστικό Γραφείο: Τηλέφωνο 210-975-1000
Εκτελεστικό Γραφείο: Τηλέφωνο 210-975-1000

ΤΟΥ ΔΙΟΓΕΝΗ ΚΑΜΕΝΟΥ

ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ

Στο γόνατο

Δ Μια ομάδα κρητικών συνέδρων του ΠΑΣΟΚ περικυκλώνει τον **Θόδωρο Πάγκαλο**, στο πάρκινγκ του σταδίου: «Είμαστε από το πρώτο χωριό της Κρήτης», του λένε. Αλλά ο υπουργός Εξωτερικών δεν δείχνει να θυμάται. Του θυμίζουν κάποιο **φαγοντάκι** στην πλατεία του χωριού και αμέσως η μνήμη του υποπύρου επιστρέφει. Και μόλις η αμύση φανερώνεται, με χειρουργική και αγκαλιάς, του λέει ο πιο τολμηρός: «Πρόσζε, όμως, να μην ξαναπαίσεις κανείς σου στο χωριό, αν διασποστείτε. Θα σου σφάξουμε στο γόνατο!».

Κι ο Πάγκαλος ενώ **ξεκαρδίζεται: «Ελπίζω να εννοείς τους άλλους...»**.

Γκέλας...

Δ Σ' ένα συνέδριο μεγάλου κομματος, το παιχνίδι γίνεται και στις **λεπτομέρειες**. Κάποιες ατυχείς φράσεις, κάποια διαδικαστικά ολισθημένα δημιουργούν κλίμα και σε εξαιρετικές περιπτώσεις κρίνουν και το αποτέλεσμα. Το λάθος των εκσυγχρονιστών ήταν η ψηφοφορία για τα αριστινόν μελη. Την προκαλέσαν, την έχασαν και χάλασαν την εικόνα τους. Το λάθος των αντισημιτικών δυνάμεων ήταν η φράση του Χρ. Παπουσι: «Το ΠΑΣΟΚ δεν παραδίδεται». Την άποψη αυτή χτύπησαν λυσσάλεα σχεδόν όλοι οι ομιλητές που προέβλεπαν από το εκσυγχρονιστικό μπλοκ, εγκαινιάζοντας τους αντιπάλους τους για λογικές ιδιοκτησίες.

FYROM... εσωτερικού;

Περίεργες πληροφορίες, προερχόμενες από ξένους διπλωμάτες, κυκλοφορούν στην Αθήνα σχετικά με την πορεία των ελληνοσκοπιανών συνομιλιών της Νέας Υόρκης. Σύμφωνα με αυτές, στη συνάντηση των αρχών Ιουνίου, η πλευρά της FYROM φερεται να έχει πραγματοποιήσει **συμβιβαστικό βήμα** προς την κατεύθυνση της «**διπλής οτορσσίας**». Οι Σκοπιανοί, λένε, δεν μιλούν πλέον για μια ονομασία **εθνική** για την Ελλάδα και για μια δεύτερη για τον υπόλοιπο κόσμο. Αλλά για μια **εσωτερική** ονομασία και μια άλλη, **εξωτερική**, για όλες τις χώρες.

Ε. ΚΑΡ.

Να δούμε η κάλπη τι θα βγάλει...

Υ.Μ.

Μάγειρος

Δ Ποιο στέλεχος του ΠΑΣΟΚ αποσιώζει τις περισσότερες ώρες από το χώρο διεξαγωγής του συνεδρίου; Μα ο **Πέτρος Λάμπρος** (το «μυαλό» της ισοκατοπουλικής πλευράς), ο οποίος όμως δεν ήταν και πολύ μακριά.

Για την ακρίβεια, είχε εγκατασταθεί δίπλα, στα γραφεία της γραμματειακής υποστήριξης, όπου και διαβουλευόταν (άλλως, φραγέρεται).

ΒΑΣ. Κ.

Αντε, γεια

Δ «Ρε συ, τι είναι αυτό! Βλέπω συντροφους μου από το '74, και το πρώτο που με ρωτάνε, μετά το "γεια", είναι το "με ποιον είσαι"».

— Γιατί εγώ, που είδα παλιούς συντροφους, οι οποίοι είναι με τον άλλον και δεν μου λένε ούτε "γεια"! »

Το παραπάνω είναι αυθεντικό στιγμιότυπο μεταξύ δύο «πράσινων» συνέδρων, κατά τη διάρκεια ενός διαλείμματος που είχαν, πίνοντας μπύρες.

Υ.Μ.

Ευφημισμοί

Δ Ακούγες πολλά κορυφαία στελέχη να κατηγορούν τον πρωθυπουργό για εφαρμογή δεξιάς πολιτικής, για αλλοίωση των παιρωτικών χαρακτηριστικών του ΠΑΣΟΚ, για υπονόμηση της σοσιαλιστικής φροσύνης του κόμματος. Και την ίδια στιγμή τον αποκαλούν «συντρόφο» και τον ήδελαν πρωθυπουργό της χώρας.

Είναι τρελοί αυτοί οι ΠΑΣΟΚοι...

Ειρήνη υμίν

Δ Τελικά, και θέματα και ζημιές αναφέρθηκαν σε αυτό το πολυτάραχο συνέδριο. Εκτός από τις λιποθυμίες των στελεχών, υπήρξαν

και θέματα χειροδικίας. Μόνο μπροστά στα μάτια μας ήταν τσεστίες οι φορές που «έπεσαν ψίλες».

Στη μια περίπτωση μάλιστα, το ρόλο του «κιανόκρανου» ανέλαβε ο Χρ. Πρωτόπαπας.

ΒΑΣ. Κ.

Τριών ετών

Δ Τρία κεράκια στην τούρτα γενεθλίων της σβήνει η ΠΟΛ.ΑΝ. Και τα γενέθλια θα γιορταστούν με ομιλία του Α. Σαμαρά αύριο στις 8 στην πλατεία Ταππουργείου, στο Βόρωνα.

Η εκδήλωση επρόκειτο να γίνει την προηγούμενη Δευτέρα, όμως αναβλήθηκε λόγω του θανάτου του Α. Παπανδρέου.

Δ.Τ.

Αλλο συνέδριο

Δ Πρόεδρο θα εκλέξουν τους επόμενους μήνες και στην ΠΟΛ.ΑΝ. Η συνεδριακή επιτροπή που ορίστηκε, με επικεφαλής τον Ακη Γε-

ροντόπουλο, έχει πιασει δουλειά. Οι διαδικασίες του συνεδρίου αρχίζουν σύντομα και το καταστατικό προβλέπει εκλογή προέδρου με ψηφοφορία όλων των μελών.

Δεύτερος υποψήφιος δεν φαίνεται να υπάρχει. Να δούμε όμως πόσοι δεν θα ψηφίσουν υπέρ του Α. Σαμαρά.

Δ.Τ.

Λογικό

Δ Συζήτηση-παρέμβαση στα θέματα της εξωτερικής πολιτικής επιχειρεί ο Συνασπισμός την Πέμπτη στις 12 το μεσημέρι στην αίθουσα της ΕΣΗΕΑ. Ομιλητές, οι **Λεωνίδας Κύρκος, Ριχάρδος Σμερτίτης, Μιχάλης Παπακωνσταντίνου, Νίκος Μπίσης.**

Ποια είναι η πρόταση; «Να διαμορφωθεί ένα "μέτωπο λογικής" που θα προβάλλει την ιδέα του επικτιού της ειρηνικής επίλυσης των διαφορών».

Ο.Π.

Με φίλους

Στη χώρα μας και πάλι ο Εφύρ Κουτσουρτζού, προσκεκλημένος αυτή τη φορά, του Γιάννη Λάτση. Ο διάσημος συννοτάριος βρίσκεται στην Αθήνα για το γάμο της μικρότερης κόρης του σφοδριστή υπουργού με το Γιώργο Κεκοπάνη, στέλεχος των επιχειρήσεων Λάτση στο ελβετικό. Η γαμήλια τελετή έγινε στο ξενοδοχείο της βίλλας Λάτση, στην Πάλη.

Ο Εφύρ αναμειγνύει σήμερα για την πατρίδα του. Πρόλαβε όμως να συναντήσει μερικούς παλιούς φίλους, με τους οποίους και συνέταξε την Παρασκευή το βράδυ στο γνωστό σπίτι του Πάρκου Ελευθερίας.

Ο πρωθυπουργός διαβάζει την... σφίδα των μύλων, για να μπει στο χώρο του συνεδρίου. Κάθε ιδέα, η παραμικρή λέξη ή φράση, η όποια μισή καταγράφεται... Ανατίθεται προσοχή, αυτοσυγκράτηση, μελετημένες κινήσεις, εποχές, για να μην πέσει γέλιο, να μην βγουν συμπεράσματα που μείνουν στην κοιλιά».

Και ο Κ. Σημίτης αποδέχεται ότι γνωρίζει τους αληθινούς κινόνες των ΜΜΕ.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Το τέλχος και το εσαεί του Ανδρέα

Το «μόρτιμον ημάρ» του Ανδρέα Παπανδρέου εσημάνει και τυπικά το τέλος μιας εποχής. Εκείνο που ως ερωτήματα σωφρείται, είναι αν μαζί του εντάσσεται το βασικό χαρακτηριστικό του ΠΑΣΟΚ: η «γονιμότητα του απροβλεπτού». Οι αβρές συλλυπητήριες γενεοκτικές επιφανών της παγκόσμιας Αριστεράς συναντήθηκαν φυσιολογικά με την παραδοχή ως και των ορκισμένων εχθρών του, ότι ο εφύρ αντιφατικός υπήρξε πολιτική προσωπικότητα μεγάλου διαμετρητός. Αρραπτή η διαπίστωση ότι το απροβλεπτό του ανδρός τον έκανε να ξεχωρίζει από τους υπολοίπους ηγέτες της σοσιαλδημοκρατίας. Ούτε ο Μιτράν ούτε ο Παλμε ούτε ο Γκονζαλές εξεπερνούσαν εκείνο το απειλητικό ριζοσπαστικό «δυναμικό». Ακόμη και όταν συμμορφωνόταν πλήρως προς τις επιταγές της σκληρής πραγματικότητας και αναθεωρούσε, η «δυναμική» του Ανδρέα Παπανδρέου δεν επέτρεπε τους «εταίρους» και συμμορφωτικούς, ότι είχε παραδοθεί στη λογική τους. Γι' αυτό αντιμετωπιζόταν μονιμώς με καχυποψία, ως και τώρα στα σπέρματά του, που η κυβέρνηση του έδωσε συγκαταρπηρία και επιδοκίμασες από την Ενωση και τον ΟΟΣΑ. Καρφος στα ματιά της εποχής ο δημεγετής, ακριβώς λόγω της ιδιότητας της σχέσης που είχε εγκαταστήσει με τον κόσμο. Ανά ποσα στιγμή ήταν ικανός να περνούσε και να συναρπάζει. Να καθοδηγεί και να πείσει. Επικινδύνος λαϊκιστής ή χαρισματικός χειριστής του υπαρκτού ριζοσπαστισμού του; Αδιαφοροί. Διότι προέβλεπε το φαινόμενο, αυτό το «σπαστικό εξάρτημα», το οποίο ήταν παρτίτσο προς το πνεύμα της «ολοκληρωτικής συμμορφώσεως» στα δεδομένα της καθοριστικής πλοκής και της εκλογικευμένης υποταγής. Ο Ανδρέας Παπανδρέου σπαύλιζε παθιασμένα το πάθος ενός λαού να νικήσει τη μοίρα των μικρών. Και υποστήριζε ότι δικιάς τιμής: όλα τα απειλητικά κινδύνια, όλες τις ελπίες του διαφορετικού (της Κοσμάς, των Αράβων κ.ά.).

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΤΡΙΑΝΤΙΤΗ

εκσυγχρονισμού, εχθρεύονται τον «Παπανδρέο». Το ότι εκδηλώθηκε η δύναμη της αγοράς, βία, σκληρόν υβριστικό από τον Κ. Σημίτη και όχι κομψή, διπλωματική με την προπαγανδιστική δεινότητα των «εκσυγχρονιστών», αλλά και η δεδομένη ευρεία του νυν πρωθυπουργού, ως αποδοχή σε αθέμιτο της προσωπικής του συγκροτήσεως, έχει δώσει ο Κ. Σημίτης διακριτικήν ότι επιβάλλεται να γίνουν αλλαγές, καθώς και διορθωτικές μεταβολές. Οποσο, η «εκσυγχρονιστική» μαγία φαίνεται να αρνείται τον πυρήνα της Παπανδρέου πολιτικής κληρονομιάς. Το πάθος, το απροβλεπτό, την εφύρ. Και αν επικριθεί στο συνέδριο, τον σφοδρό ενός Ιταλού διανοητή, που φιλοφρονέθηκε προσφάτως στη «Μοντε», ότι δικαίωμα είναι να ενισχυθεί το ΠΑΣΟΚ στη χώρα των «ριεστην κομμάτων με δεξιά ηγεία», ίκα νοπομνίας απολύτως τις ανάγκες μιας μεταλλαγμένης για την Αριστερά πραγματικότητας. Άλλωθεν, τη διαπεραστική του καθοριστικού εκσυγχρονισμού, τον οποίο όπως αλλαγές, το εμπόδιο του οραματικού του παραληρηματός. Δημιουργήσε μια νέα ιδέα δεδομένων στα πολιτικά πράγματα της χώρας. Παραμέρισε τη σκέψη της καθολικότητας, της πιο καθοδουραμένης ευρωπαϊκής Δεξιάς. Αποσπείρισε να εισαχθεί το θεοκρατικό και τον (και) το πέταξε σε καθοδουραμένης. Προσπαθούσε ανεπιτυχώς να κινητοποιήσει τα συλλογικά αντανάκλασμα, προσεχίζοντο να εγκατασταθεί μια «άλλος τύπος οικονομική οργάνωση» (... ποιος δεν θυμάται την σφίδα «ρακία του υαλούς»...). Όμως εν τέλει, την υποστηρίχτην Αλλαγή οχι μόνο δεν κατάφερε να πραγματοποιήσει, αλλά δορά την παρότρυνε στην υπαλαλκήν υποταγή και οργανωμένων μελών του Κινήματος του. Το μεταλογικό αποκαύμα της αποτυχίας δεν ήταν το ότι δεν κατορθώθηκε ο σοσιαλισμός, ή το ότι αρνήθηκε (.) παροδύθηκεν τα οικονομικά μεγέθη, αλλά το ότι ως εφύρ αλλαγή εξέλεξε ο διορι-

Φε: Η πολιτική της προσωπικής δεν κατάφερε να μετασχηματιστεί σε απλή πραγματικότητα, σε πραγματικές αλλαγές, το εμπόδιο του οραματικού του παραληρηματός. Δημιουργήσε μια νέα ιδέα δεδομένων στα πολιτικά πράγματα της χώρας. Παραμέρισε τη σκέψη της καθολικότητας, της πιο καθοδουραμένης ευρωπαϊκής Δεξιάς. Αποσπείρισε να εισαχθεί το θεοκρατικό και τον (και) το πέταξε σε καθοδουραμένης. Προσπαθούσε ανεπιτυχώς να κινητοποιήσει τα συλλογικά αντανάκλασμα, προσεχίζοντο να εγκατασταθεί μια «άλλος τύπος οικονομική οργάνωση» (... ποιος δεν θυμάται την σφίδα «ρακία του υαλούς»...). Όμως εν τέλει, την υποστηρίχτην Αλλαγή οχι μόνο δεν κατάφερε να πραγματοποιήσει, αλλά δορά την παρότρυνε στην υπαλαλκήν υποταγή και οργανωμένων μελών του Κινήματος του. Το μεταλογικό αποκαύμα της αποτυχίας δεν ήταν το ότι δεν κατορθώθηκε ο σοσιαλισμός, ή το ότι αρνήθηκε (.) παροδύθηκεν τα οικονομικά μεγέθη, αλλά το ότι ως εφύρ αλλαγή εξέλεξε ο διορι-

Υποστήριξε μόνον και ηγεία κι αν συνεχίσει την πορεία του το ΠΑΣΟΚ, ελαστικές πιθανότητες έχει να ξεφυλάξει ταπεινά εκείνους που ορίστηκαν ως Αριστερά τη συστήνουν ουσίας και αποτελεσματικότητας. Ο Ανδρέας Παπανδρέου κατάφερε να κλείνει τον κύκλο της γνήσιας παροδικής αποδυνάμωσης αλλά μισαν αντίθεση. Το δημοκρατικό του καίρι. Αλλά «εσαεί» παρούσα η κοινή κληρονομιά του. Η «γονιμότητα του απροβλεπτού»...

4 ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΠΑΣΟΚ Αρα μηδέν

ΤΟ ΓΙΟΥΧΑΙΣΜΑ του πρωθυπουργού εντός συνεδρίου ήταν η αφορμή για να ξεσηκωθούν με πάθος οι «ψυχραιμοί έως τώρα» φίλοι του Κ. Σημίτη εκτός συνεδρίου, ενώ υπήρξαν και μερικοί που προτίμησαν να πάνε το «ψήφισμα» στο Ολυμπιακό Στάδιο οι ίδιοι. Ίδου μερικά χαρακτηριστικά αποσπάσματα:

«Πρωθυπουργέ, μέτρον αξιοπρέπειας και ελπίδας, μην πτοείσαι από ασχημονούντες συνέδρους. Είσαι η φωνή της πλειοψηφίας, σε θέλουμε πρόεδρο και ανανεωτή της πολιτικής ζωής».

«Είμαι μέλος του ΠΑΣΟΚ και λάτρης του Ανδρέα

Παπανδρέου. Σήμερα απέδειξε ότι είσαι άξιος διαδοχός του αλυσμονήτου προέδρου. Τάσσομαι ανεπιφύλακτα στο πλευρό σου μετά την υπέροχη ομιλία σου».

«Διά την οθονάραν θεση σας εις συνέδριον ΠΑΣΟΚ, θερμα συγχαρητήρια».

«Σας παρακαλώ δεχθείτε τα συγχαρητήρια μου για την αξιοπρέπηση, ουσιαστική και θαρραλέα ομιλία σας... Στη σταθερή και συνεπή πορεία σας, που μπορεί να σταματήσει επιτέλους αυτή την εξωφρενική παρακμή στην οποία ζούμε, ελπίζουμε κι εγώ να συνεχιστεί. Δεχθείτε την όποια βοήθεια θα πιαν στις δυνάμεις μου να σας παρέω, συσπειρούμενος με όλους εκείνους που σαν κι εμένα πιστεύουν ότι τελικά δεν έχουν χαθεί όλα για την Ελλάδα».

«Αγαπητέ κ. πρόεδρε, άκουσα το λόγο σας κ'είχε στο συνέδριο, και τον διάβασα ξανά σήμερα. Συγχαρητήρια. Απίστευτο. Καλή τύχη».

«Θερμά συγχαρητήρια, ελπίζω στους συνέδρους να επικρατήσει η λογική, και να εκλεγεί ομοφύως».

«Συνταγματική Κάθετη Σημεία, όλοι οι δημοκράτες αντιπολιτευόμενοι σε τρεπών γιατί έχετε την αλήθεια. Σοσιαλισμός είναι τρόπος ζωής, δεν είναι η εξουσία του λαού. Μαζί σου είναι όλοι οι τίμιοι».

«Κόρε πρόεδρε συγχαρητήρια. Έχετε, ενάντια στις Κασοφόρες, αποδείξει ότι είστε ένας ουσιαστικός ηγέτης... Η αντίθεση των ροσφοριολόγων δολειφιστών δεν θα σιγαρώσει την πορεία μας για την πρόοδο...».

«Συγχαρητήρια, μην κάνετε πίσω. Η κοινή γνώμη είναι μαζί σας».

«Αλλάστε στο συνέδριο νέος βουλευτικό και νόμο, μου δώσαν το λαϊκό γυναικό "βγάλε η νομή στο δρόμο και περιγέλα τους δαδούς"...».

Κάποιοι Κρητικοί μάλιστα του έγραψαν και μεντινέδες!

ΒΑΣ.Ε.

Επιστολές, φαξ και ψηφίσματα

Οι ξένες αντιπροσωπείες μιλούν για το «παθιασμένο» συνέδριο

Της ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΣΙΟΥΤΗ

«Το πάθος των συνέδρων είναι πραγματικά εντυπωσιακό. Το περιμέναμε σε ένα βαθμό, γιατί είναι και Μεσογείοι και Βαλκάνιοι. Μιλάνε με την καρδιά και όχι με το μυαλό. Όμως, ως ελπίσουμε, για το καλό του ΠΑΣΟΚ, να αποφορτιστούν με τη λογική».

Αυτές είναι περίπου οι εντυπώσεις των δεκάδων ξένων αντιπροσώπων που παρακολουθούν έκπληκτοι αυτές τις μέρες το συνέδριο. Το σίγουρο πάντως είναι -όπως όλοι ομολογούν- ότι δεν έπληξαν.

Οι τρεις σκευάσει εκπρόσωποι (του Ενωτικού Δημοκρατικού Κόμματος οι δύο και της Εθνικής Δημοκρατικής Συμμαχίας του Σουδάν ο τρίτος) ήταν σχεδόν ενθουσιασμένοι! «Αυτή είναι η πραγματική δημοκρατία», έλεγαν, «όχι όπως στη χώρα μας που δεν μπορούμε να εκφραστούμε. Έχουμε δικτατορία». Κάθενας με τον πόντο του!

«Είναι φυσικό, μετά το θάνατο ενός τέτοιου μεγάλου ηγέτη σαν τον Ανδρέα Παπανδρέου, να υπάρχουν τέτοιες διαφωνίες. Πιστεύω όμως ότι η καιάληξη θα είναι θετική», σχολιάζει ο σκευάσει Αλέξ. Ημπαρ και ομολογεί ότι στο κόμμα του, το οποίο βρίσκεται στην παρανομία, εκδηλώνονται οι διαφωνίες με εξίσου τρόπο. «Καθόλου παράξενα δεν μου φαίνονται αυτά που βλέπω. Και σ' εμάς γίνονται αυτά...».

Ο Αντί Αμινάβ Σαντί, ο δεύτερος Σουδανός, έκανε τον... Κινέζο, αφού, όπως είπε, δεν βλέπει να υπάρχει πρόβλημα για το ΠΑΣΟΚ! «Αν αμ' έλκουσα, όλοι οι ομιλητές θα λέναν ότι είναι υπέρ της ενότητας». Κι όταν παύσαμε να σχολιάσει τις ομιλίες του

Σύντροφοι, βλέπουν κι οι ξένοι

πρωθυπουργού Κ. Σημίτη και του Αλέξ. Ημπαρ, αρκέστηκε να μας πει ότι τις βράζει απλώς ενδιαφέροντες και αρνήθηκε να πει περισσότερα, για να μη θεωρηθεί ότι έχει ανάμειξη στα εσωτερικά του ΠΑΣΟΚ.

«Αυτό που είδα σε αυτό το συνέδριο είναι ένα πολύ καλό παράδειγμα δημοκρατικής δράσης», συμπληρώνει ο τρίτος Σουδανός, ο Σαΐν Σουάμιν Αμπά. «Υπάρχει πολλή ειλικρίνεια, όλος ο κόσμος λέει ανοικτά αυτό που πιστεύει».

Ο Σαΐν Σουάμιν, ένας νέος από το Σοσιαλιστικό Κόμμα της Βουλγαρίας, παρακολούθησε με πολύ ενδιαφέρον τις εργασίες του συνεδρίου. «Υπάρχει μεγάλο πάθος

και καταλαβαίνω γιατί η κατάσταση για το ΠΑΣΟΚ είναι εξαιρετικά κρίσιμη». Λέει. «Ελπίζω πάντως οι συνέδριοι να σκεφτούν περισσότερο παρα να ακυρώνονται, για να κερδίσει η υπευθυνότητα».

Στο δικό σας κόμμα υπάρχει αυτό το πάθος;

«Όχι. Ορισμένες στιγμές θα θέλαμε να το έχουμε».

Ο αντιπρόεδρος του Αλβανικού Σοσιαλιστικού Κόμματος, Νάϊν Μίσιτ, παρτυρίσκει τη δεύτερη φορά σε συνέδριο του ΠΑΣΟΚ. «Τότε, βέβαια, τα πράγματα ήταν ηγεια γιατί υπήρχε ο Ανδρέας...» λέει. Και αποδίδει τα όσα συνέβησαν αυτές τις μέρες στην πολυκοσμία: «Αν σκεφτούμε ότι εδώ μέσα βρίσκονται 5.000 άτομα, μπορούμε να πούμε ότι

φαιίνεται νορμάλ να συμβαίνουν αυτά. Με τόσο κόσμο δεν θα μπορούσε να είναι αλλίως».

Στη γερμανίδα σοσιαλδημοκρατία Νάτσαμ Λόουκ, τα παρατάγουδα στο συνέδριο φέρνουν στο νου της ανάλογες περιπτώσεις του γερμανικού SPD.

«Είναι δύσκολο να αντικατασταθεί η θέση που αφήνει κενή ο Ανδρέας Παπανδρέου χωρίς αναπαραξες. Είχαμε κι εμείς το ίδιο πρόβλημα όταν πέθανε ο Βίλι Μπραντ. Οι ομιλητές απευθύνονται στην καρδιά των συνέδρων. Μου φαίνεται λίγο παράξενο αυτό το μεγάλο πάθος. Δεν είμαι συνθησισμένη σε αυτό. Παρακολουθώ χρόνια όμως την ελληνική πολιτική και έχω κολλήσει κι εγώ λίγο από το πάθος τους. Ελπίζω πάντως το ΠΑΣΟΚ να καταφέρει να μπει ενωμένο και να μην εκβιάζει ο ένας τον άλλον».

Ο ισραηλινός εκπρόσωπος του Εργατικού Κόμματος του Ισραήλ (το κόμμα του Πέρεζ), Νόριτ Μπίρ-Γκράντ, χαρακτηρίζει το συνέδριο ιστορικό, αφού «διεξάγεται μετά το θάνατο του ηγέτη τους, έναν ηγέτη που αναγνωρίζεται από τους σοσιαλιστές όλου του κόσμου. Είναι ένα πολύ σημαντικό συνέδριο, ένα πολύ μεσογειακό συνέδριο, πολύ κόπος, πολύ πάθος, εξωτερικεύουν με ένταση τα αισθήματά τους και δίνουν την εντύπωση ότι είναι ένα συνέδριο δραματικό».

«Πιστεύω ότι προκειται για ένα πολύ ειδικό συνέδριο, κυρίως λόγω της απώλειας του ιστορικού ηγέτη του ΠΑΣΟΚ», μας είπε ο Νάϊν Γουαμίν, εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος της Κούβας. «Είναι λοιπόν φυσικό που είναι τόσο παθιασμένοι», συμπληρώνει, «άλλωστε κι εμείς οι Κούβανοι είμαστε το ίδιο παθιασμένοι με τα θέματά μας. Πιστεύω όμως ότι περά από τα διάφορα παθή τελικά θα επικρατήσει το συμφέρον του ΠΑΣΟΚ».

Η πολιτική του πένθους

Η συμβολή του Ανδρέα Παπανδρέου στον πολιτισμό

Αμφισβητήστε μας», είχε προτρέψει ο Ανδρέας Παπανδρέου τους πνευματικούς ανθρώπους και τους καλλιτέχνες στην ανεπανάληπτη εκείνη σύναξη τον Ιανουάριο του 1985 στο «Ιντερκοντι-

νένταλ». Μια σύναξη που βέβαια θα ήταν αδύνατο να πραγματοποιηθεί χωρίς τη Μελίνα Μερκούρη, η οποία είχε την πρωτοβουλία

να την οργανώσει και να προσελκύσει όλους αυτούς τους ανθρώπους (πολλοί από τους οποίους δεν βρίσκονται πια στη ζωή, όπως και η ίδια αθλήωστε) με το προσωπικό της κύρος και την ακτινοβολία. Διανύαμε ακόμη τη μακρά περίοδο χάρτος που είχε δοθεί στο ΠΑΣΟΚ, το οποίο διατηρούσε ακόμη άτρωτη την αίγλη του. Δεν είναι βέβαια ότι ο πρωθυπουργός νοιαζόταν ιδιαίτερα τον πολιτισμό. Δεν αύξησε το ισχύον κονδύλιο που κρινόταν από τους προκατόχους του ότι του αναλογούσε και τον ίδιο σπάνια τον βλέπαμε σε κάποια πνευματική ή καλλιτεχνική εκδήλωση. Είχε ωστόσο την πρόνοια να αφήσει στο ηνδόλιο του υπουργείου Πολιτισμού τη Μελίνα και ό,τι επιτεύχθηκε σε αυτό τον τομέα αυτά τα χρόνια οφείλεται σίγουρα στο δικό της πόθος. Ακόμη, να διευρύνει την πολιτική της συναίνεσης και στον πολιτιστικό χώρο, με την κατάργηση μιας σειράς ανελεύθερων νόμων που τον δυνάστευαν. Τέλος, όσοι με οποιοδήποτε τρόπο είχαν ταλαιπωρηθεί από τη δεξιά, του οφείλουν το δικό τους μερίδιο της αναγνώρισης που τους απόλλεξε από την κλεισμένη πόρτα. Δεν πρόκειται για ευκατοφρόνητα επιτεύγματα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΚΟΝΙΣ

ΤΟ ΠΕΝΘΟΣ η θεραπευτική εξωτερικεύση της λύπης του αποχωρισμού λειτουργική η ασυμφορική δεν έχει σημασία. Θα έπρεπε να ξαναβρεί την πανάρχαια σχέση της με τη διαλεκτική της ελκρινείας και της συγχώρεσης, πράγμα, ωστόσο, αδύνατο, κατά τα φαινόμενα. Σημαντικό δεν είναι, εδώ, το να παρουσιαστεί μια πλαστή εικόνα του νεκρού, περιβεβλημένη από το λυκόφως μιας ουράνιας βόξας, αλλά η κοινή συνειδητοποίηση του *πως ακριβώς υπήρξε* εκείνος που έφυγε, γεγονός απαραίτητο για τη συμφιλίωση με τις λιγότερο υποδειγματικές πλευρές του προσώπου η -οποίες κι αν ήταν-, δηλαδή ακριβώς, για τη δαμνική προπόδση της καταφατικής εναιεντίας του θανάτου. Διαφορετικά, όπως ομολογείται στο αίτημα που διακρίνουμε πίσω από το πλεγμα των εθίμων, ο νεκρός «δεν βρίσκεται ανάπαυση», η εσωτερική του παράσταση, αυτή που διατηρούν οι ζωντανοί, συνεχίζει να περιφέρεται αναζητώντας μια ταυτότητα.

ΣΤΟ «ΕΠΙΣΗΜΟ» επίπεδο, το πένθος για τον Ανδρέα Παπανδρέου δεν προκαλεί καμία ελκρινεία, άρα και καμία αυθεντική επιείκεια. Αν όσοι υπήρξαν ζημία εξαιτίας του συνεχίζουν να διατυμpanίζονται ότι υπήρξε ο τέλειος άνθρωπος και ο πλ... εξισοδυσώσεως πολιτικός των αιώνων, θα συνεχίσουν να οφίστανται τη ζημία εσαεί, ενώ θα μπορούσαν -αυτό ακριβώς είναι το «θεραπευτικό» πένθος- να αναγνωρίσουν τις δυσκολίες στη σχέση τους μαζί του και να τις μετατρέψουν σε διδάγμα, από το οποίο, εντέλει, δεν αποκλείεται να εκπηγώσει μια ορισμένη κατανόηση του ότι στο παιχνίδι μόνος νικητής είναι ο θάνατος (ο θάνατος, καθώς βλέπουμε, δεν είναι εκσυγχρονιστής). Και ούτω καθ' εξής: όσοι ισχυρίζονται πως υπήρξε η ευγενέστερη ψυχή του κόσμου ενώ όλοι ξέρουμε πως τρέφουν μια πιο οδυνηρή γνώμη, οπαινίσσονται, αδελά τους η ηδελωμένη, οι δεν είναι και πολύ ευγενικό να απολύτως υποέργους με σωροδιαφάνου ή να αρνείται να δεχτείς κάποιον για να συζητήσετε μολονότι το υποσχεθήκες και επανάληψη.

ΚΙ ΑΚΟΜΗ, από τη στιγμή που τον ανακ-

ρυζαν «άνθρωπο απαραμιλλού πνευματικού περιεχομένου», υποχρεώνεται κανείς να θυμηθεί την αδιαφορία του για τις καλλιτεχνικές υποθέσεις, για όλα εκείνα τα σκιρτήματα μιας εναιεθσίας ολοκληρωτικά αποκλεισμένης από τον κυριολεκτικό πραγματισμό του, την οποία (αδιαφορία) θα είχαμε ίσως συγχωρήσει όταν εκδηλιζόταν μονοτονα σαν κάποιος που «ποτέ δεν εμπόδισε το στελεχά να εκφραστεί», τείνει κανείς να χαμογελάσει στη σκέψη ότι ο σκεπτικισμός, φερ' ειπείν, για την τόσο αμφίβολη φυσική του επαρκεία, τα τελευταία χρόνια, εκφραστήκε ψιθυριστά από χείλη *απερβολικά* συνεσταλμένα και μόλις τονίσουν για χίλιστη φορά το ποσό του άρσε να καταγγέλλει την ασυνείδητη, νικώμενη τον πειρασμό να μνημονεύσουμε τις αμετρήτες περιστάσεις κατά τις οποίες αποδείχτηκε ασυνείδητος με τον πλέον αποκάλυπτο τρόπο ο τέλος, ενώ μας λέει και μας ξαναλέει ότι υπήρξε εξαιρετικά δημοκράτης, εκείνο που, μοιραία, φωτίζεται από αυτή την υπερβολή είναι το πορτρέτο ενός μοναδικού και αναντικατάστατου ηγέτη που αποφάσισε με το δικό του για όλα.

ΜΙΑ ΠΙΟ νηφάλια προσέγγιση θα απαιτούσε να τεθούν με ανεξίτηλο τρόπο, στην έναρξη καθενός νεκρολογίας, οι πραγματικές διαστάσεις της φαισιογνωμίας του Ανδρέα Παπανδρέου, ώστε οι επαινοί, στη συνέχεια, να μοιάζουν λιγότερο εφ' εφ' πραγματικοί, η δε επιμονή στο ηρωικό και μεγαλόθυμο προφίλ του να μην έρχεται σε τόσο ζωντανή αντίθεση προς την απροθυμία του να παραιτηθεί εγκαίρως. Ο πορτέος των λατρευτικών εγκωμίων προδίδει, μάλλον, κάποιον είδους πανικό. Εκείνοι που σπαράζουν λόγω της ομολογημένης δυσκολίας να αποχωριστούν το φάντασμα του Ανδρέα, παραδέχονται και' ουσίαν ότι υπήρξε *αντικαθ' ένα φάντασμα* (ο οικος της εξουσίας είναι πάντα ένας ναός του θανάτου) κι εκείνοι που κλαίνε διότι η *εσφηνική* τους ορφάνια συμπίπτει με το τέλος του κόσμου, μας λένε, στην πραγματικότητα, πως ο ηγέτης δεν ανέδραψε τα πολιτικά του παιδιά με αρκετή ελευθερία ώστε να σταθούν στα πόδια τους όταν εκείνος εκλείψει.

Γύρισε άλλη σελίδα και η τηλεόραση

της ΜΑΡΙΝΑΣ ΠΕΤΡΟΥΤΣΟΥ

Να λοιπόν που, όταν η τηλεόραση θέλει, μπορεί κιόλας. Την ημέρα που έφυγε ο Ανδρέας Παπανδρέου, Κυριακή 23 Ιουνίου 1996, η τηλεόραση είχε αντιδράσει μάλλον σπασμωδικά, αλλά αρκετά ώριμα. Αυτό ήταν ένα πρώτο σημάδι. Η πολύ δύσκολη και αβολή ώρα (02.30) και μέρα του θανάτου του Παπανδρέου απορρόφησε τα κανάλια. Ο αιφνιδιασμός όμως ήταν πρόσκαιρος και σχετικά μικρής διάρκειας.

Με δυο λόγια: Τα κανάλια (η τηλεόραση) με ελάχιστες εξαιρέσεις τελικά κατόρθωσε και στάθηκε στο ύψος των περιστάσεων.

Οι αιτίες είναι μάλλον προφανείς: Οι άνθρωποι της τηλεόρασης αντιλήφθηκαν ότι με το θέμα «θανάτος Ανδρέα» δεν μπορεί να παίξει κανείς στην Ελλάδα του σήμερα. Η αντίδραση του απλού κοινού στην ατέλειωτη ουρά της Μητρόπολης ήταν ένα πηρότατο μήνυμα... δεν σκώπετε παρερμηνείες. Οι «εμπνευσμένες» και απομονωμένες ερασιτεχνικές τηλεοπτικές κινήσεις του πολύ πρόσφατου παρελθόντος φυσικά και δεν είχαν θέση.

Η τηλεόραση θα 'βαζε την ιστορική αυτή στιγμή στα σπτικά μας, γι' αυτό και τηλεοπτικοί ανταγωνισμοί και ανόητες κινήσεις ήταν σαφές ότι θα αποκλεισθούν... Παρ' όλα αυτά η τηλεόραση έπρεπε να μας δείξει μια σοβαρή εικόνα, σύγχρονη, γρήγορη αλλά και γεμάτη σεβασμό προς την

πραγματικότητα των ημερών. Κάποιοι σκώσαν να μανίκια και σοβαρευτήκαν. Ή μάλλον όχι κάποιοι, αρκετοί. Οι περισσότεροι.

Ένας ολόκληρος λαός παρακολουθούσε επί 4 τουλάχιστον μέρες το τελευταίο ταξίδι του Ανδρέα Παπανδρέου. Ειδικά την ημέρα της κηδείας, όσοι δεν ήταν στη Μητρόπολη, ήταν καθηλωμένοι μπροστά στη μικρή οθόνη. Απλώς βλέπαμε, ακουγάμε, θυμόμαστε και νιώθαμε... Δεν είναι αστειό πράγμα αυτό. Η τηλεόραση έπρεπε να παίξει το ρόλο της σ' αυτό. Αυτή τη φορά δεν είχαμε ούτε κομματικές αντιπαράθεσεις, ούτε υψηλούς τονούς. Ως εθνός ζούσαμε μια μεγάλη στιγμή της σύγχρονης ιστορίας μας. Και περιμέναμε από την τηλεόραση να μας συμπαρασταθεί ουσιαστικά. Και η τηλεόραση το 'κανε. Πώς το 'κανε; Με σοβαρότητα και συνέπεια... Οι άνθρωποι on camera, που τόσα έχουν γραφεί γι' αυτούς λίγο πολύ στάθηκαν στο ύψος τους. Όμως την πραγματική δουλειά, τη δύσκολη δουλειά, την ακαρή δουλειά την έκαναν οι τεχνικοί. Εκείνοι οι επαγγελματίες που εδώ και μερικά χρόνια (αναφέρομαι στην ιδιωτική τηλεόραση) δια-

Η TV έβγαλε με σεβασμό και επαγγελματισμό στον αέρα τις ιστορικές στιγμές από το τελευταίο ταξίδι του Ανδρέα Παπανδρέου

κοι της τηλεόρασης εργάζονται πάντοτε υπο πίεση, με χαμηλούς μισθούς και ελάχιστη, μηδαμινή δημοσιότητα. Κι όμως είναι κάθε μέρα εκεί για να μας δίνουν την πεμπτούσια της τηλεόρασης. Την εικόνα. Ας μην το ξεχνάμε αυτό.

Η τηλεόραση, ειδικά την Τετάρτη, έδειξε την αληθινή δύναμη της. Έδειξε ότι μπορεί να διαμορφώνει την καινούρια εποχή κι όχι μόνο να τη φωτογραφίζει.

τηρούν το μέσον στη θέση του. (Στην ΕΡΤ το ίδιο συμβαίνει εδώ και δεκαετίες).

Οι τεχνικές αντιθέσεις του παρελθόντος αντικαθίστανται (εδώ και προς στιγμήν) στο παρελθόν. Η εικόνα άλλωστε είναι αυτή που δείχνει το μέλλον.

Το μάτι των σκηνοθετών, το μάτι των καμεραμεν, το αυτί των ηχοηχητών και όλη η «τεχνη» των ελληνικών τεχνικών ήταν αυτό που μας έδειξε τους πολιτικούς όλων των κομμάτων να κατεβαίνουν με τα πόδια μαζί ολοι τη Μητρόπολη. Το μάτι κάποιου τεχνικού ήταν αυτό που έδειξε πως ήταν η ώρα να μας δείξει ότι οι κομματικές αντιθέσεις του παρελθόντος αντικαθίστανται (εδώ και προς στιγμήν) στο παρελθόν. Η εικόνα άλλωστε είναι αυτή που δείχνει το μέλλον.

Εκεί γραφει πολλακις ότι με το θάνατο του Ανδρέα αλλάζει σελίδα η σύγχρονη πολιτική ιστορία της Ελλάδας. Προκατακα πιστεύω ότι ο Ανδρέας, με την αποχώρησή του, ανάγκασε και την τηλεόραση να γυρίσει σελίδα...

● Αύριο επιτέλους λαμβάνει χώρα ο διαγωνισμός για την ανάδειξη της «Μικ Αφροδίτη». Η παρουσίαση του διαγωνισμού κ. Ελένη Μενεγάκη μπορεί να είναι ποικιλή. Στο συγκεκριμένο διαγωνισμό

δεν μέτρεται δεσποινίδες, αλλά κυρίες. Και το συγκεκριμένο ουσιαστικό δεν έχει ιδιαίτερες δυσκολίες στην κλίση του. Η κυρία, της κυρίας, την κυρία. Οι κυρίες, της κυρίας. Πως σπλά το αίμα και δεσποινίς η δεσποινίς, της δεσποινίδος...

● Εποχή μεταγραφών κι αναντιστοιχίας σε ανταγωνισμούς των TV stars με τα κανάλια. Κι όπως κάθε χρόνο οι άρτορες ενδιαφερόμενοι άρξουν το γνωστό τριπάρι. Διαδίδουν πως ήδη σχεδόν βρίσκονται σε συμφωνία με το αντίπαλο κανάλι (ας' αυτό που δουλεύουν τώρα) ή δεν θέλουν να εγκαταλείψουν το κανάλι τους αλλά η προσφορά που τους έγινε είναι δέσμευτική και άλλα παρόμοια.

Κι όλα αυτά με απώτερο σκοπό ν' αυξήσουν το κοινό τους. Γι' αυτό όπου ακουτε πολλά κερσάκια κρατάτε μικρά καλοδια. Πλην μιας δυο μεταγραφών όλους τους υπολοίπους βρείτε το φθινόπωρο εκεί που οφείσατε. Η και μερικούς μπορεί να μην τους βρείτε πούθενά αφού θα έχουν παγίσει τους...

● Όλοι μαζί κι ο φωριάρης χωρία, που λέει κι ο λαός! Όλοι οι μεγάλοι τηλεοπτικοί σταθμοί συμφώνησαν για τη διακαναλική καλυψη της κηδείας Παπανδρέου. Κι αυτό έγινε για να καλυφθεί το γεγονός με πολιτισμένο τρόπο και να μη γίνει οφθαλμός για έξαρση του ανταγωνισμού. Ο μόνος που δεν μείλιξε ήταν ο Σκάι. Ίσως γιατί δεν ήθελε να χάσει την ευκαιρία να δείξει την... ευαίσθητο του! Ο οποίος Σκάι είχε στείλει και δελτίο τύπου που μας πληροφορούσε πως πρόκειται για «τη μεγαλύτερη παραγωγή της ελληνικής

Ti Victims

τηλεόρασης». Και σαν τη MGM δηλαδή. Η σαν τη FOX. Θου Κύριε φυλάκνι το σωματί μου...

● «Πρέπει να σεβαστούμε τον πόνο αυτής της γυναίκας...», έλεγε και ξανάλεγε ο Νίκος Εξαγγελιάς. Πως εννοείτε αληθινά το σεβασμό; Μήπως στο να βγαζετε γκρό πλαν το παραμορφωμένο από το κλάμα και την οδύνη πρόσωπο της Δέσπρας Παπανδρέου και προβάλλοντάς συνεχώς το video σε slow motion; Ο θάνατος σου, ο πόνος σου, η οδύνη σου ισούν η διαμαρτυρία μου, το... παντοπάνι μου!

● Τρίτη, δεύτερη ημέρα από το θάνατο του Ανδρέα Παπανδρέου και τα κανάλια έχουν προσαρμόσει τις εκπομπές. Είσι η «Κόκκινη καρδιά» θύρεψε σκοπιμή να μεταδώσει σ' επαναληψη εκπομπή με θέμα αναλόγα! Χρησις διασημν αντρών. Μεταξύ αυτών και η γυναίκα του Γιώργου Μπασιλάκη. Και δυοσος οι πενήες και τα μπουζούκια στα υπέροχα τραγούδια του

συνθέτη. Κατα τα άλλα, η εκπομπή ταίριαζε στο κλίμα των ημερών...

● Την τακτική της στρουθοκαμηλότητας ακολουθούν κάποιοι εκεί στην Αγία Παρασκευή. Κρεθούν το κεφάλι τους και θεωρούν πως δεν τους βλέπει κανείς!

Αλήθεια ποτε επιτέλους κάποιος θα έχει το θάρρος και την παρηγορία να παρει τις ευθύνες. Το γράφω γιατί σκέψις μπήκε στον κόπο να βγει και να πει ποιος ήταν αυτός που έβγαζε εντολή να μη μεταδίδουν την Κυριακή οι αγώνες του Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος

Ποδοσφαίρου, λόγω πενήους, προκαλώντας την οργή χιλιάδων τηλεθεατών. Κι όταν δεν βγαίνει κανείς, οι ευθύνες αυτοματωμα μετατίθενται στην κεφαλή του καναλιού. Απλά, στον προεδρο. Είσι δεν είναι κυρία Παναγιώτα; Οι θεοί δεν είναι μόνο για το σόφισμα και τα σφίσιμα, αλλά και για τις ευθύνες...

Δ. ΡΟΥΤ.

Ανέκδοτες επιστολές του Α. Παπανδρέου της εποχής του ΠΑΚ. Ο ηγέτης μέσα από τη γραφή του

Ανδρέας, ο Κορίνθιος

της ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΣΙΟΥΤΗ

Ο ΑΝΔΡΕΑΣ έχει ήδη ξεκινήσει το ταξίδι του για να συναντήσει την ιστορία. Εκείνη θα αρνηθεί ίσως να μιλήσει γι' αυτόν. Σήμερα η «Κ. Ε.» φέρνει στο φως τρεις επιστολές-ντοκουμέντα του Α. Παπανδρέου από την εποχή της δικτατορίας και του ΠΑΚ.

• Στην επιστολή με ημερομηνία 2 Αυγούστου 1972, ξεκινάει με μια τρυφερή αναφορά στο γιο του, Γιώργο. Ήταν αρχές καλοκαιριού όταν ο Ανδρέας, με το ψευδώνυμο «Κορίνθιος», έγραψε στο Γιώργο Κίτσονα («Καλία») ότι του στέλνει στη Γερμανία το -δεκαεπτάχρονο τότε- γιο του, το «Γιώργη», για να τον μυσούν στα μυστικά του ΠΑΚ. Όταν ο Γιώργος επέστρεψε, ο Ανδρέας έγραψε στο Γ. Κίτσονα:

«Αγαπτιέ μου Καλία, χδες το βράδυ παρέλαβα τον λεβέντη (α.α.: το γιο του Γιώργου) απ' το αεροδρόμιο. Ήταν πολύ ευχαριστημένος απ' το ταξίδι του και γεμάτος πληροφορίες. Ιδιαίτερα χάρηκε με την επαφή του μαζί σου. Μου μετέφερε τις σκέψεις σου καθώς και νέα (και μου παρέδωσε βέβαια το γράμμα σου).

Είμαι έκπληκτος με την υπόθεση Βαλ. -Νικ. κ.λπ. Δεν μπορώ ακόμη να την πιστέψω. Είσαι βέβαιος; Τι μπορούμε να κάνουμε αν αληθεύει; Η καλύτερη απάντηση είναι η δράση - και γνωρίζεις σε τι αναφέρομαι.

Κάνω προσπάθειες να μαζέψω κάποια χρήματα. Ελπίζω μέχρι τον Σεπτέμβριο να μαζέψω περί τις \$5.000. Αλλά δεν υπόσχομαι ακό-

μη τίποτε τώρα, περά από τα τακτικά.

Χαιρέτισέ μου τον Αλέξη. Με αγωνιστικούς χαιρετισμούς, Κορίνθιος»

• Σε μια άλλη επιστολή, το 1969, ζητάει, από τη Σουηδία όπου βρίσκεται, να του βρει ο Γ. Κίτσονας μια ειδική (για κατασκοπεία;) φωτογραφική μηχανή, η οποία υπήρχε μόνο στη Γερμανία:

«Αγαπτιέ μου Γιώργο, σου στέλνω αυτή τη σημείωση αποκλειστικά για το θέμα της φωτογραφικής μηχανής. Πάνω στα άλλα θέματα θα σου γράψω ή θα επικοινωνήσω

μαζί σου σε μια δυο μέρες. Η μηχανή που θέλω είναι η MINOX C. Προτιμώ τη μαύρη (swartz) αλλά δεχομαι και τη μετάλλινη... (α.α.: ακολουθούν λεπτομέρειες περιγραφές του τι ακριβώς χρειάζεται)...

...Μίλησε στο φωτογραφικό κατάστημα, κάνε επιλογή και στείλε μου τον λογαριασμό (δεν θα ήθελα πάντως να κοστίζει πολύ). Ελπίζω βέ-

βαια να είναι έτοιμα όταν θα έρθω στη Γερμανία για το συνέδριο.

Με θερμούς αγωνιστικούς χαιρετισμούς κι ευχαριστίες Ανδρέας Παπανδρέου»

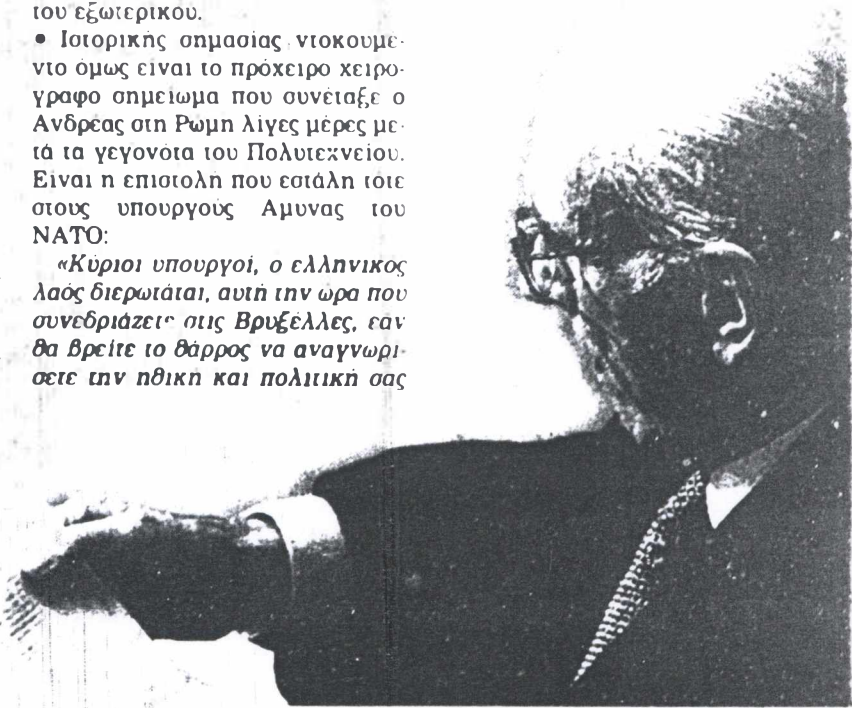
Ήταν μια φωτογραφική μηχανή που είχε το μέγεθος αναπτήρα. Το φίλμ της ήταν τόσο μικρό, ώστε μπορούσαν να το στέλνουν κρυμμένο κάτω από ένα γραμματόσημο! Με το πολύτιμο αυτό εργαλείο φωτογράφιζαν είτε ένα γράμμα με απόρρητες πληροφορίες είτε ανθρώπους που είχαν υποστεί βασανισμούς και κακοποιήσεις από τη χούντα. Οι φωτογραφίες αυτές κοτόπιν στέλνονταν σε εφημερίδες του εξωτερικού.

• Ιστορικής σημασίας ντοκουμέντο όμως είναι το πρόχειρο χειρόγραφο σημείωμα που συνέταξε ο Ανδρέας στη Ρώμη λίγες μέρες μετά τα γεγονότα του Πολυτεχνείου. Είναι η επιστολή που εστάλη τότε στους υπουργούς Αμυνας του ΝΑΤΟ:

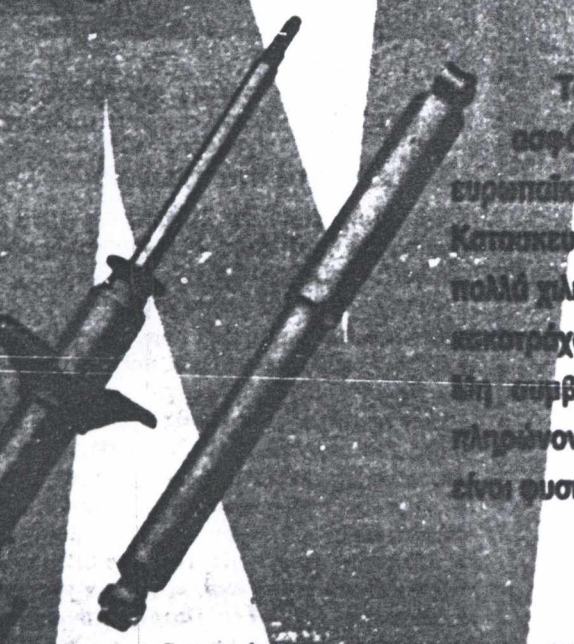
«Κύριοι υπουργοί, ο ελληνικός λαός διερωτάται, αυτή την ώρα που συνεδριάζει» στις Βρυξέλλες, εάν θα βρείτε το θάρρος να αναγνωρίσετε την ηθική και πολιτική σας

ευθύνη για τη σφαγή της ελληνικής νεότητας στην Αθήνα στις 16 του Νοεμβρίου. Τετρακόσιοι τουλάχιστον είναι οι νεκροί, και οι τραυματίες υπερβαίνουν τους χιλιάδες (α.α.: δεν γνωρίζαν τότε ακόμη τα ακριβή νούμερα). Το εγκλήμα έγινε από μια στρατιωτική χούντα που επιβλήθηκε από την Αμερική και που υποστηρίζεται από το ΝΑΤΟ. Τα όπλα και οι σφαίρες ήταν δικές σας. Η σιωπή σας θα σημαίνει τη δολιχμένη σας συνείδηση.

Α.Γ.Π./ΠΑΚ»

Όταν είσαι Νο1 σε ασφάλεια και αντοχή... φυσικά είσαι Νο1 και σε πωλήσεις!

Τα ισπανικά αμορτισέρ KYB προσφέρουν την κορυφαία ασφάλεια και αντοχή σε όλους τους τύπους ισπανικών και ευρωπαϊκών αυτοκινήτων.

Κατασκευασμένα με την πιο προηγμένη τεχνολογία σας χαρίζουν πολλά χιλιόμετρα άνετης και ευχάριστης οδήγησης ακόμα και στους πιο δύσκολους ελληνικούς δρόμους.

Είδη υπερβιάζεστε, λοιπόν, με τίποτα λιγότερο αφού μπορείτε πληρώνοντας όσο τα κοινά αμορτισέρ να πάρετε τα καλύτερα που είναι φυσικά και τα Νο 1 σε πωλήσεις!

ΑΜΟΡΤΙΣΕΡ
KYB

Σταθερά και Γρήγορα!

Εισαγωγείς: KYB Ελλάς Ε.Π.Ε. Αρ. Πρωτ. 199 ΑΘΗΝΑ Τηλ: 01-3451211, KYB Ελλάς Ε.Π.Ε. ΚΑΡΥΣ Α.Ε. Καρυσίας 64Α ΑΘΗΝΑ Τηλ: 01-3451211, Ο. Α. ΣΑΡΑΝΤΗΣ Α.Ε. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟ 10 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ Τηλ: 057-440001, ΤΡΟΧΟΠΕΔΑ Α.Ε.Ε.Ε. Κόρυμνο 10 ΜΟΣΧΑΤΟ Τηλ: 01-4833990

Δεκάδες μικροπωλητές ξεφύτρωσαν ως δια μαγείας και στην κηδεία του Ανδρέα

Μεροκάματο του πένθους

Αναμνηστικές φωτογραφίες του Ανδρέα και μπλουζάκια με την αψίδα του ΠΑΣΟΚ αλλά και αντίδοτα κατά της ζέσσης: Εμφιαλωμένο νερό, βεντάλιες, αναψυκτικά, παγωμένο φραπέ και παγωτά χωνάκι...

Στην οδό Μητροπόλεως από το Σύνταγμα μέχρι και την εκκλησία, μικροπωλητές στο κυνήγι του μεροκάματου της... θλίψης. Μετρήσαμε πάνω από 30 πλανόδιους σε σταθερές θέσεις κι άλλους τόσους, πτωχικάδες στην πλειονότητα, να περιφέρονται διαλαλώντας την «πραμάτεια» τους στους περαστικούς: «Εκατό τα τριαντάφυλλα», φώναζε ο ένας. «Εδώ τα καλά τριαντάφυλλα. Εκατό! Ό,τι πάρετε εκατό», ακουγόταν μια άλλη φωνή δίπλα του.

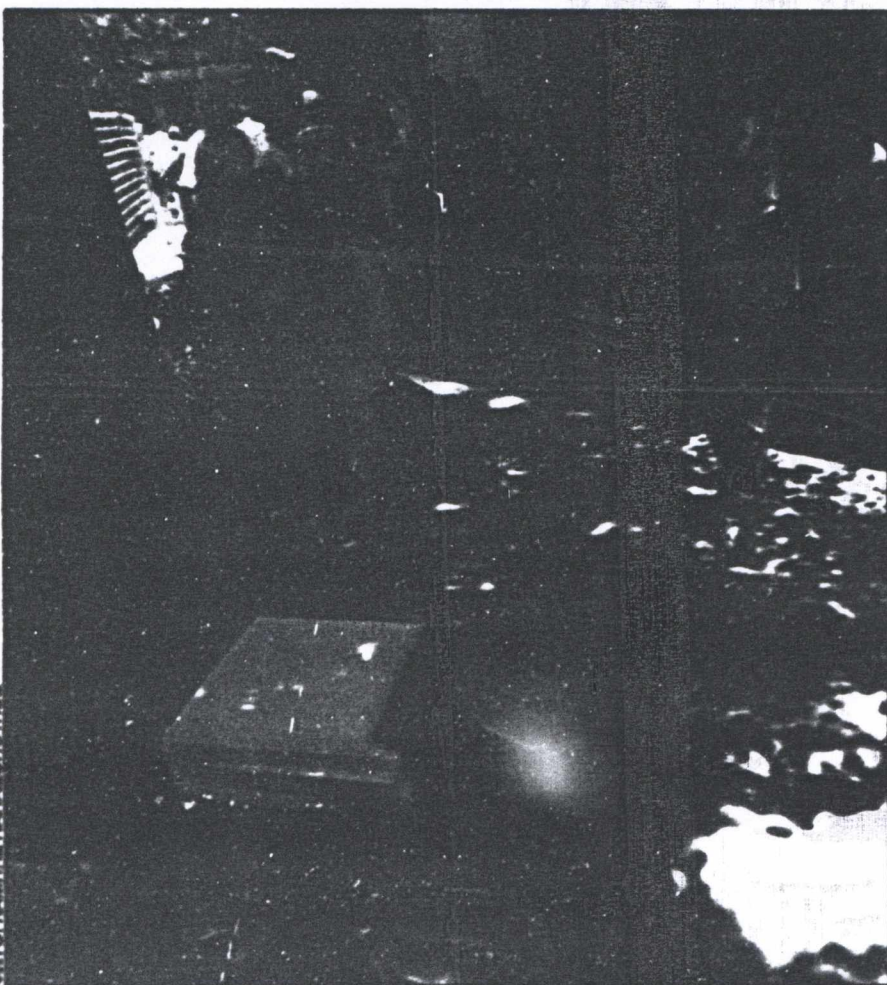
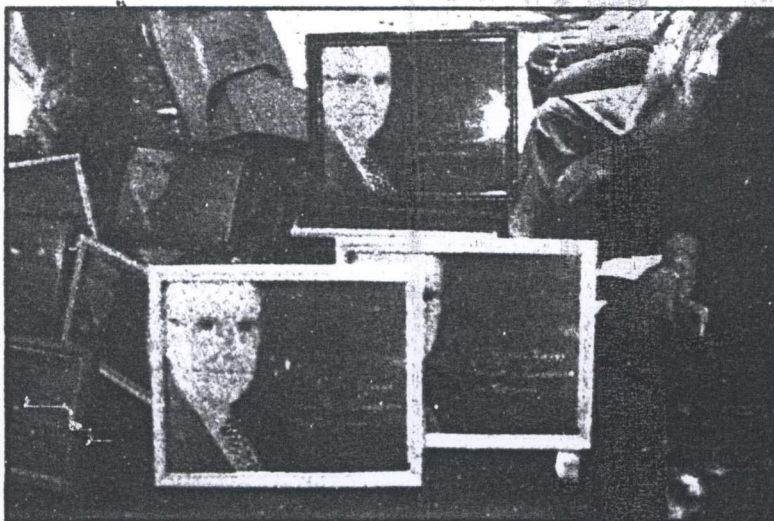
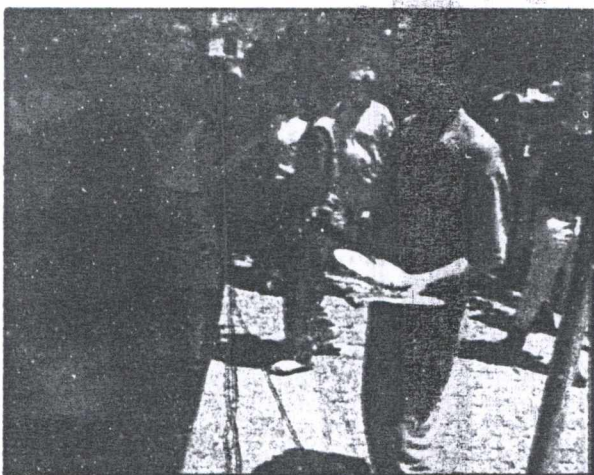
Μερικά μέτρα από τη γωνία του υπουργείου Παιδείας, ένας μικροπωλητής, ο 27χρονος Χρήστος, δουλεύει από δέκα χρόνων στο πεζοδρόμιο, είναι ο μόνος που πουλάει γαρίφαλα και περιμένει ήρεμος, χωρίς το παραμικρό επιχειρηματικό άγχος. Η ιστορία γι' αυτόν απλώς επαναλαμβάνεται. «Ήμουν και στις κηδείες, του Κουτσόγιωργα, του Γεννηματά, της Μελίνας», λέει. Καθημερινά στο καρότσι του έχει ξηρούς καρπούς, τώρα προσαρμόστηκε στις ανάγκες της αγοράς. Για τον Παπανδρέου έχει να πει: «Με τον Ανδρέα ήταν καλά. Εφαγε πολύς κόσμος. Αλλά μετά από αυτόν βλέπεις πώς τρώγονται μεταξύ τους...». Σκέφτεται να ψηφίσει Τσοβόλα, γιατί «είναι καλός ρήτορας». Ο ίδιος παρακολουθεί από μακριά τις κηδείες και μόνο για επαγγελματικούς λόγους.

Σε τουριστικό κατάστημα της Μητροπόλεως, στη συλλογή των τισερτι που κρέμονται στη διτρίνα, υπάρχουν τώρα και μπλουζάκια με αψίδες του εκλιπόντος προέδρου. Τα αντανάκλαστα της αγοράς στο θλιβερό γεγονός λειτουργήσαν αστραπαία. «Πήραμε την ιδέα από την κηδεία του Μιτερράν», λέει ο μαγαζάτορας ο οποίος διαπιστώνει εκ των υστέρων ότι τελικά «ίσως να μην ήταν καλή ιδέα». Αν και οι πωλήσεις δεν πήγαν καλά, η φωτογραφία του Ανδρέα προβάλλει επιδεικτικά στο γραφείο του. «Είσαι ΠΑΣΟΚ;» ρωτάμε. «Ας πούμε ότι είμαι...». Κι έπειτα από μερικά δευτερόλεπτα συμπληρώνει: «Ο χαρακτήρας του πένθους είναι πολιτικός».

Στο απέναντι πεζοδρόμιο η φωτογραφία του ιδρυτή του ΠΑΣΟΚ, διαπικτικά τοποθετημένη σε πλέξιγκλας, τιμάται ένα χιλιάριο το κομμάτι... «Είναι αυτή πριν από το ξέρφιλντ, είναι η καλύτερη», μας λέει ένας άλλος πωλητής, ο οποίος υιοθετείται ως αναλυτής-προγραμματιστής με σπουδές στο Παρεπιστήμιο του Λονδίνου, υπάλληλος σε ιδιωτική εταιρεία αλλά και μικροπωλητής κατά περίπτωση.

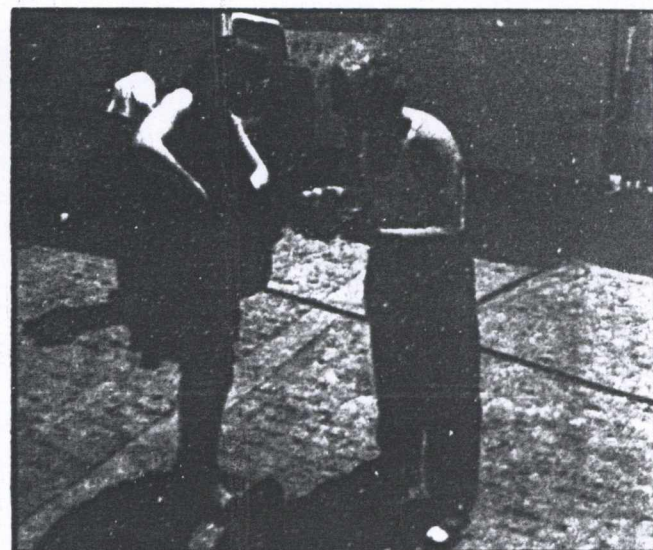
Απλώνει οπαδός του ΠΑΣΟΚ με ιδιαίτερη συμπόθεια στον Πάγκαλο. «Έχουμε φτιάξει χίλιες φωτογραφίες. Εδώ και μερικές σε άλλον να πουλήσει, 500 δραχ. το κομμάτι, ονδρικά να πούμε». Μέχρι εκείνη τη στιγμή δεν ήταν ευαριστημένος από τις πωλήσεις που είχαν πραγματοποιήσει. Οστόσο, δεν έχανε την αισιοδοξία του: «Έχουμε μπροστά μας το νεκροταφείο και το συνέδριο...».

Στον περίβολο της Μητροπόλεως επικρατεί το αδιαχώρητο. Δημοσιογράφοι, καλώδια, κάμερες, εργάτες που στή-

ΦΩΤΟ: ΛΑΜΠΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

νουν εξέδρες ως την τελευταία στιγμή. Και ανάμεσά τους τσιγγανάκια να πουλούν τριαντάφυλλα. «Ξέρεις ποιος ήταν ο Παπανδρέου;» ρωτάμε τον 11χρονο Φώτη. Το σκέφτεται για λίγο, κοιτάει γύρω του, βλέπει τον κόσμο να πληθαίνει, πιδανόν να υπολογίζει ότι εκτός από χρόνο χάνει μαζι μας και το προσδοκώμενο κέρδος, και πετάει μια απάντηση για να μας ξεφορτώσει: «Κάποιος που έβγαζε λεφτά».

Αμέσως μετά, μας γυρίζει την πλάτη, απευθύνεται πάλι προς το πλήθος: «Εκατό, εκατό τα τριαντάφυλλα...».

«Δεν είμαστε απατεώνες»

Κατευθυνόμαστε στη Μητρόπολη όπου «σκονιάφουμε» στον αστυνομικό κλοιό. «Τις ταυτότητές σας», μας ζητάει ένας αστυνομικός.

—Γιατί τόσο λεπτομερής έλεγχος;

«Το πρωί κάποιος που παρουσιάστηκε για δημοσιογράφος, μετά το έπαιξε αστυνομικός και κανόνιζε πού θα πάει το αυτοκίνητο του Βαρδινογιάννη...».

Στην αρχή της Μητροπόλεως στεκόταν άλλος ένας ιστορικός. Στο πεζοδρόμιο ένας κουδός τριαντάφυλλα. Δίπλα του, πάνω σε μια μηχανή, ένας αστυνομικός. Φώναζε δυνατά, να ακούει κι ο αστυνομικός που στεκόταν δίπλα του. «Εδώ τα καλά τριαντάφυλλα. Δεν είμαστε απατεώνες, κύριοι. Εκατό, τα παίρνουμε, εκατό τα δίνουμε». Σε μια στιγμή γυρίζει στον αστυνομικό. «Πρόσεχε μου τα», του λέει. Και πηγαίνει στο περίπτερο. Παίρνει μια μπίρα, πίνει δυο γουλιά, ξαναγυρνά στο πόστο του και συνεχίζει: «Εδώ τα καλά τριαντάφυλλα...».

Π. ΚΟΡΕΝΑΙΟΣ - Μ. ΤΣΙΜΗΤΑΚΗΣ

Δωρεές εις μνήμην

Ακόμη και οι σελίδες με τις διακηρύξεις και τα κοινωνικά, ήταν γεμάτες με το όνομα του Ανδρέα Παπανδρέου.

Περισσότερα από 200 εκατομμύρια είχαν προσφερθεί στη μνήμη του, μόνο την πρώτη μέρα, από δεκάδες φορείς, ιδρύματα, δημόσιους οργανισμούς και επιχειρήσεις που συμμετείχαν στη λαϊκή συγκίνηση. Με ψηφίσματα για συλλυπητήρια στην οικογένεια, για στάσεις εργασίας, για εκπροσώπηση στην κηδεία του, για κατάθεση στεφάνων, για ανάριση της ελληνικής σημαίας, για καταβολή χρηματικών ποσών στη μνήμη του.

Ο καθένας με τις δυνάμεις του. Άλλοι με απλές συλλυπητήριες εκδηλώσεις κι άλλοι με οικονομικά μεγέθη. Άλλοι ακολουθώντας πιστά την επιθυμία της οικογένειας αντί στεφάνων να κατατεθούν χρηματικά ποσά για το Καλέντζι και τα προβληματικά παιδιά του Αιγαίου σε λογαριασμό της Εμπορικής Τρά-

Από ένα τριαντάφυλλο μέχρι εκατομμύρια δραχμές ο φόρος τιμής του κόσμου στον Ανδρέα

πεζας κι άλλοι προτιμώντας μνημην καταθέσεις για να καλύψουν δικές τους ανάγκες (όπως π.χ. το Ταμείο Νομικών που κατέθεσε 500.000

δρχ. υπέρ του Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Αθηνών). Με τον όποιο τρόπο, πάντως, οι χειρονομίες ήταν εκείνες που μέτρησαν.

Κατά το πρώτο διήμερο τις μεγαλύτερες προσφορές έκαναν η ΔΕΗ και η INT-PAKOM, με 20.000.000 καθεμιά. Ακολουθεί ο ΟΤΕ με 15.000.000, η Τράπεζα της

Ελλάδος και η Εθνική Τράπεζα με 10.000.000, η Εμπορική με 8.000.000, η Γενική Τράπεζα της Ελλάδος, η Ιονική Τράπεζα και η ΕΤΒΑ με 5.000.000 καθεμιά, ο Όμιλος Εταιρειών ΕΚΟ επίσης με 5.000.000, ο ΟΠΑΠ με 4.000.000, η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών με 3.000.000, η Πάναφον Α.Ε. και η Κτηματική Τράπεζα με 2.000.000 και δεκάδες άλλοι φορείς με μικρότερα ποσά.

Στο λογαριασμό που άνοιξε η οικογένεια Παπανδρέου, για τις καταθέσεις στη μνήμη του υπέρ των σκοπών που η ίδια όρισε, συγκεντρώθηκαν γύρω στα 80.000.000, μέρος του συνολικού ποσού των 200.000.000 που προαναφέραμε. Να διευκρινίσουμε, όμως, ότι δεν είναι αυτό το τελικό ποσό, αφού προκύπτει μόνο από τις δημοσιεύσεις στον τύπο και δεν περιλαμβάνει τις εκδηλώσεις μνήμης των ιδιωτών. Σημαντικό μερίδιο είχε το Ίδρυμα Γεωργίου Παπανδρέου, υπέρ του οποίου κατατέθηκαν περίπου 50.000.000 δρχ. στο ίδιο διάστημα.

Η Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος, με την ευκαιρία της μνήμης του Ανδρέα Παπανδρέου, καλεί τους πελάτες της να συμβάλουν στην μνήμη του με την κατάθεση χρηματικών ποσών. Η Τράπεζα θα καταβάλει τα ποσά αυτά στην οικογένεια Παπανδρέου.

Η Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος, με την ευκαιρία της μνήμης του Ανδρέα Παπανδρέου, καλεί τους πελάτες της να συμβάλουν στην μνήμη του με την κατάθεση χρηματικών ποσών. Η Τράπεζα θα καταβάλει τα ποσά αυτά στην οικογένεια Παπανδρέου.

Η Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος, με την ευκαιρία της μνήμης του Ανδρέα Παπανδρέου, καλεί τους πελάτες της να συμβάλουν στην μνήμη του με την κατάθεση χρηματικών ποσών. Η Τράπεζα θα καταβάλει τα ποσά αυτά στην οικογένεια Παπανδρέου.

Η Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος, με την ευκαιρία της μνήμης του Ανδρέα Παπανδρέου, καλεί τους πελάτες της να συμβάλουν στην μνήμη του με την κατάθεση χρηματικών ποσών. Η Τράπεζα θα καταβάλει τα ποσά αυτά στην οικογένεια Παπανδρέου.

Η Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος, με την ευκαιρία της μνήμης του Ανδρέα Παπανδρέου, καλεί τους πελάτες της να συμβάλουν στην μνήμη του με την κατάθεση χρηματικών ποσών. Η Τράπεζα θα καταβάλει τα ποσά αυτά στην οικογένεια Παπανδρέου.

Περισσότερα από 100 διεθνή αεροδρόμια βασίζονται στα συστήματα διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και αυτοματισμού που έχει σχεδιάσει η Schneider.

αεροπλάνα
πάλι θα προσγειωνόντουσαν.
Όμως ΠΟΙΟΣ τότε θα έμπαινε σ' αυτά;

Όλα αυτά τα αεροδρόμια ανά τον κόσμο, χρησιμοποιούν προϊόντα Schneider για να εξασφαλίσουν ομαλή λειτουργία όλων των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων και των πινάκων ανακοινώσεων και πληροφοριών με 90.000 ανθρώπους σε 130 χώρες, είμαστε μια από τις πρώτες εταιρίες στη βιομηχανία του ηλεκτρισμού. Οι τέσσερις εμπορικές επωνυμίες μας - ELBHM, Magnini Galileo, Merlin Gerin και Telemecanique - προσφέρουν εξειδικευμένες λύσεις στους πελάτες μας σε όλον τον κόσμο, από τη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας και το βιομηχανικό έλεγχο μέχρι τον αυτοματισμό. Ανεξάρτητα, λοιπόν, από το είδος της επιχείρησής σας, η Schneider διαθέτει τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που χρειάζεστε. Γιατί κανείς στον κόσμο δεν κάνει περισσότερα με τον ηλεκτρισμό Schneider Electric A.E.
Τηλ.: (01) 6295200, Fax: (01) 6295210

Κανείς στον κόσμο δεν κάνει περισσότερα με τον ηλεκτρισμό!

GROUPE SCHNEIDER

■ ELBHM ■ Magnini Galileo ■ Merlin Gerin ■ Telemecanique

Κυριακάτικη

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

Γ' ΕΚΔΟΣΗ

30 ΙΟΥΝΙΟΥ 1996 Κυριακή 8 • Αρ. φύλλου 931 • Δρχ. 200

ΠΟΛΙΤΙΚΗ 2. ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ 14-15. ΚΟΣΜΟΣ 20. ΤΕΧΝΗ 41. ΡΕΠΟΡΤΑΖ 62. ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ 74. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ 82

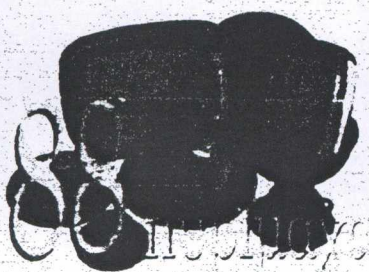
ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕ 3 ΕΚΠΑΝΤΙΣΕΙΣ

FILMNET

ΣΗΜΕΡΑ ΤΟ 2^ο ΚΟΥΠΟΝΙ

Τώρα με την «Κυριακάτικη Ε.» αποκτάει ΕΝΤΕΛΟΣ ΔΩΡΕΑΝ το αποκλειστικό δικαίωμα FILMNET σε 3 μόνο Κυριακές

Ένα περίπατο σε ρθίσιτο 88 τετρακίων
με 3 βιβλία συνταγών της
«ΜΟΝΤΕΡΝΑΣ ΚΟΥΖΙΝΑΣ» από
περιμένον συμπαρο ΕΨΙΛΟΝ

**ΠΩΣ ΘΑ ΑΠΟΚΤΗΣΕΤΕ ΤΗΝ
ΑΝΘΡΩΠΙΑ ΤΗΣ ΟΠΕΡΑΣ**

Βρείτε απεριόριστα στο ΕΠΙΛΟΓΟΝ το εθνικό
έντυπο ταχυδρομικής. Αποστολή με
για την παράδοση
του 30 CD
στη **ΣΕΑ. 49**

ΣΗΜΙΤΗΣ- ΑΚΗΣ. Τελευταία πράξη στο θρίλερ για την ηγεσία

H QPA TON 5.214

■ Στα δύο οι σύνεδροι.
Ολονύκτιο παρασκήνιο

■ Κ. Σημίτη υποστηρίζει ο Γιώργος Παπανδρέου

■ Υπέρ Τσοχατζόπουλου Λαλιώτης και Αρσένης

■ Θέλει 3 αντιπροέδρους ο Σημίτης. Επιμένει ο Ακης

Τις πιο κρίσιμες ώρες του βιώνει το ΠΑΣΟΚ, καθώς η εκλογή του νέου προέδρου οδηγεί σε εντάσεις που το απειλούν ακόμα και με διάσπαση. Οι δύο διεκδικητές της αρχηγίας, Κ. Σημίτης και Α. Τσοχατζόπουλος, εκλέγονται σήμερα από τους 5.214 συνέδρους, που εμφανίζονται διχασμένοι ως την τελευταία στιγμή. Οι χθεσινές ομιλίες επιλεκτικών σιγελών (κυρίως αυτή του Κ. Λαλιώτη που πρότεινε να ψηφιστεί το συνέδριο ως «ηγετικό δίδυμο» τους δύο μονομάχους) φόρτισαν το ήδη τεταμένο κλίμα, προειδεάζοντας για την τελική σύγκρουση, που κορυφώθηκε με τις δευτερολογίες του πρωθυπουργού και του υπουργού Α. Λιόκηνης. Αμφότεροι επέμειναν στις επιλογές τους. Είτσι, το ΠΑΣΟΚ εισέρχεται στην τελευταία ημέρα του συνεδρίου του μοιρασμένο-κυριολεκτικά- στα δύο. Ηδη κυκλοφορούν σενάρια που συναρτούν το αποτέλεσμα της σημερινής ψηφοφορίας με το ενδεχόμενο ανάδειξης νέου πρωθυπουργού ή ακόμη και πρόωγων εκλογών.

Όμως η Άννα είναι αλλού

Η «Αννούλα» που έγινε από την προεκλογική οφισία του ΠΑΣΟΚ το '85 είναι πια 17 ετών. Αποχαιρετίζω με σεβασμό τον Α. Παπανδρέου, αλλά όχι για το συνδρόμο ήρπει ούτε με την πολιτική ασχολία. **ΣΠ. 62**

**Τώρα η Emirates ενώνει
την Αθήνα με τη Μελβούρνη...**

Η βουβωνική ως η καλύτερη σταγιά του κόσμου στις μαγειρικές
πύλεις εγκαθίσταται τη γράμμη Αθήνας - Μελβούρνη, μέσω Dubai
2 φορές την εβδομάδα, με το επιπλέον όνομα boeing 744

Emirates

THE FINISH IN THE SKY

ALL INFORMATION CONTAINED HEREIN IS UNCLASSIFIED
DATE 08-27-2009 BY 60322 UCBAW/SJS/KAS

ΑΝΤΑΓΓΕΛΙΣΜΟ ΚΟΥΠΟΝΙ

Edges are smoothed and rounded. Clear, transparent 3 1/2 x 5 1/2 inch **APPEAR** as photographs.

2

ΑΝΤΑΓΡΑΦΙΜΟ ΚΟΥΠΟΝΙ

Make an opinion out of words
Two experiments show
students go to CD in
writing assignments the computer

15

ΣΥΓΚΟΚΟΥΠΟΝΙΜΗΛΛΑΚΤΕΡ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΚΟΥΠΟΝΙ

1. **What is the purpose of the study?**
 2. **What are the research objectives?**
 3. **What are the research questions?**
 4. **What are the hypotheses?**
 5. **What are the variables?**
 6. **What are the independent variables?**
 7. **What are the dependent variables?**
 8. **What are the control variables?**
 9. **What are the moderating variables?**
 10. **What are the mediating variables?**
 11. **What are the confounding variables?**
 12. **What are the extraneous variables?**
 13. **What are the boundary conditions?**
 14. **What are the limitations of the study?**
 15. **What are the strengths of the study?**
 16. **What are the contributions of the study?**
 17. **What are the implications of the study?**
 18. **What are the future research directions?**
 19. **What are the conclusions of the study?**
 20. **What are the recommendations of the study?**